

Strasbūras, 25.10.2016
COM(2016) 685 final

2016/0337 (CNS)

Pasiūlymas

TARYBOS DIREKTYVA

dėl bendros pelno mokesčio bazės (BPMB)

{SWD(2016) 341 final}

{SWD(2016) 342 final}

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

• Pasiūlymo pagrindimas ir tikslai

2011 m. kovo 16 d. Komisija pasiūlė Direktyvą dėl bendros konsoliduotosios pelno mokesčio bazės (BKPMB). Šis pasiūlymas, kurį Taryba vis dar svarsto, – viena iš Komisijos REFIT iniciatyvų, o jos tikslas – pateikti įmonėms vieną pelno mokesčio taisyklių rinkinį, kuriuo vadovaudamosi jos galėtų vykdyti veiklą visoje vidaus rinkoje. Taigi pagal 2011 m. BKPMB pasiūlymą įmonės galėtų laikyti Sąjungą bendrąja rinka pelno mokesčio tikslu, todėl pagerėtų jų tarpvalstybinės veiklos sąlygos ir būtų skatinama prekyba ir investicijos.

Pastaruoju metu tarptautinė bendruomenė suprato, kad dabartinės įmonių apmokestinimo taisyklės nebeatitinka šiuolaikinių aplinkybių. Paprastai įmonių pajamos apmokestinamos nacionaliniu lygmeniu, tačiau ekonominė aplinka tapo globalizuota, mobili ir skaitmeninė. Verslo modeliai ir įmonių struktūros yra daug sudėtingesni, todėl lengviau yra perkelti pelną¹. Be to, dėl nacionalinių pelno mokesčio sistemų skirtumų pastarąjį dešimtmetį klestėjo agresyvus mokesčių planavimas. Taigi kai nacionalinės taisyklės rengiamos neatsižvelgiant į tarpvalstybinį įmonių veiklos aspektą, tikėtina, kad dėl skirtingų nacionalinės pelno mokesčio režimų sąveikos atsiras mokestinės tvarkos neatitikimų. Dėl tokių neatitikimų kyla dvigubo apmokestinimo ir dvigubo neapmokestinimo rizika ir iškraipomas vidaus rinkos veikimas. Šiomis aplinkybėmis valstybėms narėms, imantis vienašališkų veiksmų, vis sunkiau kovoti su agresyvaus mokesčių planavimo praktika², kad apsaugotų nacionalinę mokesčių bazę nuo erozijos ir užkirstų kelią pelno perkėlimui.

Atsižvelgiant į tai, kad šiandien Europos prioritetas – skatinti tvarų augimą ir investicijas sąžiningesnėje ir labiau integruotoje rinkoje, sąžiningam ir veiksmingam įmonių pelno apmokestinimui reikia naujos sistemos. Šiomis aplinkybėmis BKPMB tampa veiksminga priemone siekiant priskirti pajamas ten, kur sukuriama vertė: naudojama formulė, pagrįsta trimis vienodais svertiniais veiksniais (t. y. turtu, darbo jėga ir pardavimu). Kadangi šie veiksniai susiję su vieta, kurioje įmonė uždirba pelną, jie yra atsparesni agresyviai mokesčių planavimo praktikai negu paplitę sandorių kainodaros metodai, skirti pelno paskirstyti.

Be BKPMB kovos su mokesčio vengimu funkcijos, atnaujintas projektas taip pat išlaikytų savo pelno mokesčio sistemos savybes, t. y. būtų gerinamos tarpvalstybinės prekybos ir investicijų galimybės vidaus rinkoje. Šiuo metu tarpvalstybinę veiklą vykdančios įmonės turi laikytis net 28 skirtingų pelno mokesčio sistemų reikalavimų. Tai nelengvas procesas, tiek laiko, tiek ekonomine prasme, kuris nukreipia pastangas nuo esmės – verslo veiklos. Į atnaujintą BKPMB teisės akto pasiūlymą taip pat įtraukiami 2011 m. pasiūlymo privalumai: įmonių grupėms, kurios mokesčių požiūriu vykdo veiklą bent vienoje valstybėje narėje, būtų taikomas vienas mokesčių bazės apskaičiavimo taisyklių rinkinys visoje Europos Sąjungoje (ES) ir taip jos taptų atskaitingos vienam mokesčių administratoriui (vieno langelio principas). Tarpvalstybinė nuostolių užskaita tebebūtų automatinė konsolidavimo pasekmė, o sandorių kainodaros taisyklės nebūtų taikomos grupės narėms, nes visos grupės pajamų paskirstymas būtų vykdomas pagal paskirstymo formulę.

¹ Komisijos tarnybų dariniame dokumente ([SWD\(2015\) 121 final](#)) pateikta išsami tarptautinių įmonių pelno apmokestinimo ankstesnių pokyčių apžvalga ir dabartinės problemos ir uždaviniai.

² „Vykdančios agresyvių mokesčių planavimą mokestinė prievolė mažinama pasinaudojant mokesčių sistemos techniniais aspektais arba dviejų ar daugiau mokesčių sistemų neatitikimais.“ (2012 m. gruodžio 6 d. Komisijos rekomendacija dėl agresyvaus mokesčių planavimo, [C\(2012\)8806 final](#)).

Palyginti su 2011 m. pasiūlymu, atnaujintos iniciatyvos skirtumas yra tas, kad joje nustatomos privalomos taisyklės, taikomos tam tikrą dydį viršijančioms grupėms, kad būtų padidintas sistemos atsparumas kovojant su agresyvaus mokesčių planavimo praktika. Vis dėlto būtų svarbu, kad subjektai, kuriems Sąjungoje taikomas pelno mokestis, bet kurie neatitinka kriterijų, kad jiems būtų taikoma bendra sistema, galėtų pasirinkti taikyti šias taisykles.

Siekis įgyvendinti BKPMB iniciatyvą

Nuo 2011 m. Taryboje vykstančios diskusijos rodo, kad BKPMB pasiūlymas – labai plataus užmojo projektas – toks, koks pateikiamas, be laipsniško modelio greičiausiai nebūtų priimtas. Todėl dėl įvairių elementų (ypač mokesčių konsolidavimo) vyksta sunkios diskusijos, kurios galėtų stabdyti kitų pagrindinių sistemos ypatybių aptarimo pažangą. Stengdamasi įveikti šį proceso sulėtėjimą, 2015 m. birželio mėn. veiksmų plane Komisija siūlė taikyti laipsnišką BKPMB modelį. Dėl to siūloma su konsolidavimu susijusį darbą atidėti, kol bus pasiektas susitarimas dėl privalomo bendros bazės taisyklių rinkinio, t. y. bendros pelno mokesčio bazės. Vis dėlto tai nekeičia Komisijos sprendimo pateikti du pasiūlymus, t. y. dėl bendros pelno mokesčio bazės ir BKPMB, tuo pačiu metu kaip vienos iniciatyvos dalį. 2011 m. BKPMB pasiūlymas, kurį Taryba vis dar svarsto, bus atsiimtas tuo pačiu metu, kai Komisija priims naujus pasiūlymus. Todėl labai svarbu, kad mokesčių konsolidacija išliktų esminiu BKPMB iniciatyvos elementu, nes didžiausių mokestinių kliūčių, su kuriomis Sąjungoje susiduria įmonės, klausimus galima veiksmingiausiai spręsti tik konsoliduotoje grupėje.

Šiame direktyvos pasiūlyme daugiausia dėmesio skiriama pirmam laipsniško modelio etapui. Taigi jis apima tik bendros bazės, t. y. pelno mokesčio bazės apskaičiavimo taisyklių, elementus, o taip pat ir tam tikras kovos su mokesčio vengimu ir tarptautinio siūlomos mokesčio sistemos aspekto nuostatas. Palyginti su 2011 m. pasiūlymu, įtraukiamos dvi papildomos temos: taisyklės, kurias taikant kovojama su skolos apmokestinimo tvarkos šališkumu, ir itin didelis atskaitymas, taikomas mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros veiklai (MTTP). Konsolidavimą numatoma įtraukti į atskirą direktyvos pasiūlymą (antras etapas), kuris bus nagrinėjamas antruoju etapu, t. y. po to, kai dėl bendros bazės elementų bus pasiektas politinis susitarimas. Iki to laiko, pasiūlymas dėl BKPMB bus nagrinėjamas Taryboje. Kad būtų mokesčio mokėtojams būtų laikinai kompensuota mokesčio konsolidavimo nauda, pasiūlyme yra nuostata dėl tarpvalstybinės nuostolių užskaitos ir vėlesnio atskaitymo sugrąžinimo mechanizmo. Šis mechanizmas liks galioti, kol nebus įvesta konsoliduotoji mokesčio bazė (BKPMB), pagal kurią tarpvalstybinė nuostolių užskaita yra automatinė taisyklių taikymo pasekmė.

• Suderinamumas su toje pačioje politikos srityje galiojančiomis nuostatomis

Atnaujinto BKPMB pasiūlymo esmė pateikta Komisijos komunikate COM (2015) 302³ dėl veiksmų plano dėl teisingos ir veiksmingos pelno mokesčio sistemos Europos Sąjungoje, kuris buvo priimtas 2015 m. birželio 17 d. Veiksmų plane nustatytos penkios pagrindinės veiklos sritys. Jame apžvelgiamos Sąjungos pelno mokesčio politikos kryptys ir nustatomas tikslas sukurti ES pelno apmokestinimo sistemą, pagal kurią įmonės pelnas būtų apmokestintas jurisdikcijoje, kurioje vertė yra faktiškai sukuriamą. BKPMB pateikiama kaip visaapimanti iniciatyva, kuri gali būti itin veiksminga priemonė siekiant teisingesnio ir veiksmingesnio apmokestinimo tikslų.

³ Komisijos komunikatas Europos Parlamentui ir Tarybai „Teisinga ir veiksminga pelno mokesčio sistema Europos Sąjungoje. 5 pagrindinės veiklos sritys“, COM(2015) 302 *final*.

Be to, į atnaujintą pasiūlymą dėl BKPMB būtų įtrauktos taisyklės siekiant vykdyti pagrindinius EBPO Veiksmų plano dėl mokesčių bazės erozijos ir pelno perkėlimo (BEPS) veiksmus. Šie elementai, kaip minimalūs standartai, jau įtraukti į neseniai priimtą Tarybos direktyvą 2016/1164/ES⁴ (taip pat vadinama Kovos su mokesčių vengimu direktyva). Iš tiesų, turėtų būti tikimasi, kad į BKPMB iniciatyvą būtų įtraukti Kovos su mokesčių vengimu direktyvos kovos su mokesčių vengimu elementai, tačiau atsižvelgiant į naujas teisinės aplinkybes. Konkrečiai, normos turėtų būti bendros ES pelno apmokestinimo sistemos dalis ir pagal jas turėtų būti nustatytos besąlyginės taisyklės, o ne minimalūs standartai.

Ši atnaujinta BKPMB iniciatyva ryškiausiai pastebima iš visų Komisijos numatytų projektų teisingesnio apmokestinimo srityje. Ją pristatyti visuomenei planuojama tą pačią dieną, kaip ir Direktyvos dėl pasinaudojimo mokestinės tvarkos neatitikimais, susijusiais su trečiosiomis šalimis pasiūlymą (kuria bus iš dalies keičiama Kovos su mokesčių vengimu direktyva) ir Direktyva dėl ginčų sprendimo. Be to, pasiūlymas pagrįstas neseniai priimtais mokesčių projektais; be Kovos su mokesčių vengimu direktyvos, tai yra Patronuojančiųjų ir dukterinių bendrovių direktyvos persvarstymai (2014 ir 2015 m.) ir pasiūlymas dėl naujos Palūkanų ir autorinių atlyginimų direktyvos redakcijos (2011 m.). Patronuojančiųjų ir dukterinių bendrovių direktyvos iniciatyva ir kai kurie aptarti pakeitimai, susiję su Palūkanų ir autorinių atlyginimų direktyva atspindi dabartinius politinius prioritetus – stiprinti ES mokesčių teisės aktus siekiant kovoti su agresyvia mokesčių planavimo praktika.

- **Suderinamumas su kitomis Sąjungos politikos sritimis**

BKPMB priskiriama Komisijos teisingesnio apmokestinimo iniciatyvoms, ja būtų prisidedama šalinant kliūtis, dėl kurių atsiranda iškraipymų, trukdančių tinkamai veikti vidaus rinkai. Atsižvelgiant į tai, ši iniciatyva papildo ES lygmens teisės aktus bendrovių teisės srityje ir iš esmės atitinka tokius projektus, kaip kapitalo rinkų sąjunga ir kelias mokesčių skaidrumo, informacijos mainų ir kovos su pinigų plovimu iniciatyvas.

2. TEISINIS PAGRINDAS, SUBSIDIARUMO IR PROPORCINGUMO PRINCIPAI

- **Teisinis pagrindas**

Šis pasiūlymas priskiriamas Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 115 straipsniui. Jo tekste nustatoma, kad suderinimo priemonės pagal šį straipsnį turi tiesioginę įtaką vidaus rinkos sukūrimui ar veikimui.

Atnaujintos BKPMB iniciatyvos tikslas – pagerinti įmonėms veiklos sąlygas ES taikant mokesčių mokėtojams vieną pelno mokesčio teisės aktų taisyklių rinkinį visoje vidaus rinkoje, taip pat padaryti sistemą griežtesnę ir atsparesnę agresyviai mokesčių planavimui. Abu tikslai turi lemiamą tiesioginę įtaką vidaus rinkai, konkrečiai, jais siekiama pašalinti jos veikimo iškraipymus.

- **Subsidiarumo principas (neišimtinės kompetencijos atveju)**

Ši iniciatyva atitinka subsidiarumo principą.

Kaip paaiškinta pirmesniuose skyriuose, nors veiksmo problemos ir priežastys turi skirtingą kilmę, atrodo, kad jų žalingas poveikis gali būti veiksmingai pašalintas tik suradus bendrą sprendimą: t. y. suderinus Sąjungoje pelno mokesčio režimus, būtų sumažinta iškraipymų rinkoje sukuriant teisingesnes ir nuoseklesnes mokesčių sąlygas įmonių veiklai. Akivaizdu,

⁴ 2016 m. liepos 12 d. Tarybos direktyva 2016/1164/ES, kuria nustatomos kovos su mokesčių vengimu praktika, tiesiogiai veikiančia vidaus rinkos veikimą, taisyklės (OL L 193, 2016 7 19, p. 1–14).

kad siekiant, kad tikslas duotų rezultatų, būtina, jog atskirų ir nekoordinuotų veiksmų būtų imamasi ne valstybių narių, o Sąjungos lygmeniu. Kiekvienos valstybės narės atskirai planuojamos ir įgyvendinamos iniciatyvos ne tik neišspręstų dabartinių problemų, bet netgi jas pasunkintų, nes mokesčio mokėtojams vis tiek tektų naudotis 28 skirtingose, o kartais viena kitai prieštaraujančiomis, mokesčio sistemomis.

Numatytos atnaujintos BKPMB iniciatyvos tikslas – reaguoti į didesnio augimo ir darbo vietų kūrimo poreikį vidaus rinkoje, taip pat kovoti su agresyvaus mokesčių planavimo praktika. Įgyvendinant visus šiuos tikslus iš esmės siekiama spręsti problemas, su kuriomis susiduria ne viena valstybė narė, todėl dėl jų pobūdžio reikėtų taikyti bendrą metodą. Atsižvelgiant į tai, bet kokios priemonės duos rezultatų tik jeigu taisyklės bus taikomos vienodai visoje vidaus rinkoje. Priešingu atveju pelno apmokestinimo sritis išliktų susiskaidžiusi, toliau kiltų fiskalinių kliūčių ir klestėtų nesąžiningos mokesčių konkurencijos praktika.

Be to, dabar mokesčių vengimo praktika pirmiausia taikoma tarpvalstybiniu mastu. Iš tiesų, dėl skirtingų mokesčių sistemų sąveikos atsiranda galimybių piktnaudžiauti nacionalinių pelno mokesčio taisyklių neatitikimais arba jais lengvai pasinaudoti. Be to, ES yra gerai integruota vidaus rinka, o tai reiškia aktyvią tarpvalstybinę veiklą, taigi pabrėžiamas susitarimų dėl koordinuotų sprendimų reikšmingumas.

Atsižvelgiant į numatytą atnaujinimo mastą ir poveikį, jo tikslai – sumažinti iškraipymus, atsirandančius dėl 28 nacionalinių mokesčių režimų sąveikos, sudaryti palankesnes sąlygas tarpvalstybinėms investicijoms bendroje rinkose – būtų geriau pasiekti Sąjungos lygmeniu.

Daugumą pagrindinių BKPMB sistemos problemų būtų galima išspręsti vykdant kolektyvinius veiksmus. Pavyzdžiui, dėl subjektų arba mokėjimų teisinio vertinimo neatitikimų atsiranda dvigubas apmokestinimas arba dvigubas neapmokestinimas, kurį būtų galima pašalinti iš įmonių tarpusavio santykių taikant bendro pelno mokesčio taisykles. Atskiri valstybių narių veiksmai geriausiu atveju išspręstų šias problemas tik tarp dviejų valstybių. Iš esmės veiksmingiausiai išspręsti šią problemą galėtų tarpvalstybinė nuostolių užskaita, jeigu visos valstybės narės ją teiktų, nors nereikėtų atmesti ir dvišalio problemos sprendimo būdo, kaip kitos geros pasirinkimo galimybės. Be to, grupės vidaus restruktūrizavimo neapmokestinamą, sudėtingos grupės vidaus sandorių kainodaros panaikinimą, taip pat pajamų proporcingą paskirstymą taikant formules grupės lygmeniu yra remiami tarpvalstybiniu lygiu – šie klausimai galėtų būti įgyvendinami tik taikant bendrą reglamentavimą.

• **Proporcingumas**

Numatytos priemonės yra tinkamos ir būtinos pageidaujama rezultatui pasiekti. Jas taikant pelno mokesčio bazė yra tik suderinama, o tai – būtina sąlyga siekiant įveikti nustatytas kliūtis, iškraipiančias vidaus rinką. Be to, atnaujinat BKPMB iniciatyva neriboja valstybių narių suverenumo nustatyti savo norimą mokesčių pajamų sumą, kad pasiektų biudžeto politikos nustatytus rodiklius. Todėl nedaromas poveikis valstybių narių teisei nustatyti savo pelno mokesčio tarifus.

Nors Komisija nuolat skatino poreikį koordinuoti nacionalinę mokesčių praktiką, akivaizdu, kad siekiant pašalinti su mokesčiu susijusius iškraipymus vidaus rinkoje vien tik koordinavimo nepakaktų. Iš patirties matyti, kad koordinavimas yra lėtas procesas ir ankstesnių pastangų rezultatai buvo gana kuklūs. Be to, mokesčių koordinavimu paprastai sprendžiamos tik konkrečios tikslinės problemos, jį vykdant negali rasti platesnio skirtingų problemų, su kuriomis susiduria įmonės vidaus rinkoje, sprendimo, kuris turi būti holistinis.

Numatyta, kad privaloma atnaujintos BKPMB iniciatyvos taikymo sritis bus apibrėžta taip, kad į ją patektų tik būtinos mokesčio mokėtojų kategorijos, t. y. tam tikrą dydį viršijančios

įmonių grupės. Taip yra todėl, kad didelės pajamas turinčios grupės turi pakankamai savų išteklių, kuriuos gali panaudoti agresyvaus mokesčių planavimo strategijoms.

Taigi numatytos taisyklės neviršytų to, kas būtina Sutarties tikslams pasiekti, kad geriau veiktų vidaus rinka.

- **Priemonės pasirinkimas**

Kaip jau minėta, vidaus rinkos iškraipymus galima pašalinti tik nustačius privalomas teisės normas ir bendrą teisės aktų sistemą. Privalomos teisinės galios neturintys teisės aktai būtų rizikingas pasirinkimas, nes valstybės narės galėtų nuspręsti visai jų neįgyvendinti arba įgyvendinti juos fragmentiškai. Tokie rezultatai visiškai nepageidautini. Dėl to gali atsirasti teisinis netikrumas mokesčio mokėtojams, taip pat gali būti nepasiekti koordinuotos ir nuoseklios pelno mokesčio sistemos vidaus rinkoje tikslai. Be to, tikimasi, kad bendros mokesčio bazės struktūra darys poveikį nacionaliniams biudžetams, visų pirma taikant proporcingo paskirstymo formulę, todėl labai svarbu, kad šią struktūrą sudarančios taisyklės būtų taikomos nuosekliai ir veiksmingai. Daug labiau tikėtina, kad tą galima pasiekti taikant privalomus teisės aktus.

Remiantis SESV 115 straipsniu, „Taryba ... vieningai leidžia direktyvas dėl valstybių narių įstatymų ir kitų teisės aktų, turinčių tiesioginę įtaką vidaus rinkos sukūrimui ar veikimui, suderinimo.“ Taigi Sutartyje konkrečiai nurodoma, kad tiesioginio apmokestinimo srities teisės aktai yra tik direktyvų formos. Remiantis SESV 288 straipsniu, direktyva yra privaloma kiekvienai valstybei narei, kuriai ji skirta, rezultato, kurį reikia pasiekti, atžvilgiu, bet nacionalinės valdžios institucijos pasirenka jos įgyvendinimo formą ir būdus. Todėl direktyva turėtų būti bendro pobūdžio, nes dėl techninių aspektų ir smulkių elementų leidžiama spręsti valstybėms narėms.

3. KONSULTACIJŲ SU SUINTERESUOTAISIAIS SUBJEKTAIS IR POVEIKIO VERTINIMO REZULTATAI

- **Konsultacijos su suinteresuotosiomis šalimis**

Siekdama įtraukti visas suinteresuotąsias šalis ir joms suteikti galimybę prisidėti prie BKPMB iniciatyvos atnaujinimo, Komisija surengė viešas konsultacijas. Konsultacijų procese dalyvavo 175 dalyviai. Registruotosios asociacijos pateikė didžiausią atsakymų dalį (37 %), toliau sekė individualios įmonės (32 %), iš kurių daugiausia yra MVĮ; taigi matyti, kad pasiūlymu suinteresuotos mažesnės įmonės.

Priklausomai nuo respondentų, nuomonės dėl to, ar BKPMB teisės aktas yra tinkama priemonė sprendžiant pelno perkėlimo problemą ir mažinant administracinę naštą, skiriasi. Iš esmės pasiūlymas vertinamas teigiamai, tačiau NVO ir viešosios institucijos labiau suinteresuotos BKPMB teisės akto poveikiu mokesčių planavimo veiklai. Įmonės labiau pabrėžia reikalavimų laikymosi išlaidų mažinimo svarbą ir įmonėms palankios investavimo aplinkos kūrimą. Tačiau jos taip pat pabrėžia didesnių administracinių išlaidų riziką, jeigu sistemoje vyraus kovos su mokesčių vengimu taisyklės.

Viešų konsultacijų metu gauti atsakymai atspindi poveikio vertinime: jais remiamasi įvairiuose skirsniuose ir susijusiuose prieduose.

- **Tiriamųjų duomenų rinkimas ir naudojimas**

Į poveikio vertinimą įtraukti trijų tyrimų rezultatai.

1. Europos Komisijos Jungtinio tyrimų centro atliktas CORTAX tyrimas. CORTAX modelis – bendros pusiausvyros modelis, parengtas pelno mokesčio reformų 28-ES šalyse poveikiui įvertinti panaudojant išsamius įvairius duomenų šaltinius.

2. Europos ekonominių tyrimų centro (ZEW) tyrimas dėl mokesčių reformų, susijusių su skolos ir nuosavo kapitalo apmokestinimo tvarkos šališkumo problemos sprendimu, poveikiu kapitalo kainai ir efektyviesiems mokesčių tarifams. Tyrime daugiausia dėmesio skiriama dabartiniam įmonių skolos apmokestinimo tvarkos šališkumo mastui 28-ES valstybių narių mokesčių sistemose ir analizuojama, ar skirtingų reformų pasirinkimais būtų galima iš esmės išspręsti skolos apmokestinimo tvarkos šališkumo problemą ir skatinti investicijas.

3. Europos ekonominių tyrimų centro (ZEW) tyrimas dėl mokesčių planavimo poveikio efektyviesiems mokesčių tarifams. Tyrime nustatomi vidutiniai ribiniai efektyvieji mokesčių tarifai, apimantys sudėtingas tarptautinių įmonių mokesčių planavimo strategijų galimybę, įskaitant lengvatinius mokesčių režimus.

• **Poveikio vertinimas**

Pagrindinė svarstyta politikos pasirinkimo galimybė – bendros konsoliduotosios pelno mokesčio bazės teisės akto pasiūlymas, tačiau vertintas ir pirmasis etapas, į kurį neįtraukiamas konsolidavimas. Pagrindinis pasirinkimas, kurį reikės padaryti, susijęs su tokios mokesčio bazės taikymo sritimi, t. y. kam ji bus taikoma. Pagrindinės svarstytos pasirinkimo galimybės – nustatyti, ar BKPMB bus privaloma visoms ar tik tam tikroms įmonėms. Siekiant spręsti skolos apmokestinimo tvarkos šališkumo problemą, kurios atsiradimą skatina dabartinės mokesčio sistemos, svarstytos įvairios pasirinkimo galimybės. Galima rinktis iš dviejų pagrindinių galimybių: leisti taikyti skolos ir nuosavo kapitalo finansavimo išlaidų atskaitymą arba jo neleisti taikyti. Atsižvelgiant į MTTP paskatas, pagrindinėse pasirinkimo galimybėse svarstoma skirtingų dydžių mokesčio nuolaida su MTTP investicijomis susijusioms išlaidoms.

Įvertinus skirtingas pasirinkimo galimybes, pasirinkta viena: BKPMB privaloma didelėms įmonėms, joms suteikiant augimo ir investicijų skatinimo lengvatą ir MTTP išlaidų lengvatą. Taikant augimo ir investicijų skatinimo lengvatą suteikiama galimybė atskaityti skolos ir nuosavo kapitalo finansavimo išlaidas, šią galimybę apribojant taip, kad būtų išvengiama piktnaudžiavimo ir mokesčių planavimo. MTTP išlaidų lengvata parengta taip, kad būtų galima bent išlaikyti esamas MTTP mokesčio paskatas. Iš analizės matyti, kad BKPMB turi akivaizdžių privalumų, palyginti su alternatyva nesiimti jokių veiksmų.

Igyvendinant pasirinktą galimybę tikimasi, kad dėl veiksmingai panaikintų agresyvaus mokesčių planavimo paskatų ES padidės mokesčio sistemų teisingumas ir bus sukurtos vienodos sąlygos. Tai padėtų užtikrinti, kad korporacijos mokėtų teisingą mokesčių dalį ir pagerintų mokesčių mokėtojų nusiteikimą. Be to, ES būtų veiksmingai pašalintos tarpvalstybinės mokesčių kliūtys. Akivaizdu, kad siekiant sumažinti mokesčių vengimą konsolidavimas yra svarbus elementas, vis dėlto jau taikant bendros bazės taisyklės būtų sustabdytas kai kurių formų pelno perkėlimas, pavyzdžiui, pasinaudojant mokesčių sistemų sąveikos neatitikimais. Įmonių sprendimų dėl finansavimo iškraipymai mažinami taikant augimo ir investicijų skatinimo lengvatą, kuria sukuriama vienodos nuosavo kapitalo ir skolos finansavimo sąlygos. MTTP mokesčių paskatos ne tik išlaikomos, bet ir padidinamos ir racionalizuojamos.

Numatoma pasiūlymo ekonominė nauda yra teigiama. Dėl bendros pelno mokesčio bazės taikymo kartu su tarpvalstybine nuostolių užskaita ir augimo ir investicijų skatinimo lengvata investicijos ir užimtumas padidėtų atitinkamai iki 3,6 % ir 0,5 %. Bendrai augimas padidėtų iki 1,3 %. Numatoma, kad mokestinių prievolių vykdymo išlaidos sumažės, visų pirma taikant BKPMB (10 % pagal mokestinių prievolių vykdymo laiką ir 2,5 % pagal mokestinių prievolių vykdymo išlaidas). Patronuojamosios įmonės įsteigimo išlaidos sumažėtų 67 %, todėl įmonės (įskaitant MVI) būtų lengviau steigtis užsienyje.

Įgyvendinant pasirinktą galimybę susijusio poveikio aplinkai nėra. Socialinis poveikis taip pat bus mažas.

- **Reglamentavimo tinkamumas ir supaprastinimas**

Mokestinių prievolių vykdymo išlaidos – svarbi įmonių našta ir jos sumažinimas bus pagrindinis privalumas įgyvendinant BKPMB. Apskaičiuota, kad didelių įmonių mokestinių prievolių vykdymo išlaidos sudarys maždaug 2 % sumokėtų mokesčių, o MVI – 30 % sumokėtų mokesčių. Apskaičiuota, kad mokestinių prievolių vykdymo išlaidos didės vykdant tarpvalstybinę veiklą ir didinant patronuojamųjų įmonių skaičių. Iš mokesčių reformos duomenų matyti, kad po krizės vyko nemažai įmonių pelno mokesčio reformų ir daug priemonių buvo skirta tarptautinei kovos su piktnaudžiavimu sistemai stiprinti. Atsižvelgiant į tai, mokestinių prievolių vykdymo išlaidų mažinimas steigiant papildomą patronuojamąją įmonę išlieka pagrindiniu privalumu. Apskaičiuota, kad naujos patronuojamosios įmonės steigimo valstybėje narėje išlaidos sumažės 62–67 %. Kalbant apie pasikartojančias išlaidas, t. y. neįskaitant vienkartinių pakeitimo išlaidų, poveikio vertinime apskaičiuota, kad mokestinių prievolių vykdymo veiklai skirtas laikas, įgyvendinus BKPMB, sumažės 8 %. Pagal šį laiko sutrumpėjimą galima būtų apytikriai apskaičiuoti visų sutaupytų išlaidų išsidėstymo tvarką po to, kai bus pradėtas taikyti BKPMB. Jeigu 5 % vidutinio dydžio įmonių plėstųsi į kitas šalis, tikimasi, kad pavyktų sutaupyti maždaug 1 mlrd. EUR vienkartinių išlaidų. Jeigu tarptautiniai subjektai taiko BKPMB teisės aktą, pasikartojančios išlaidos galėtų sumažėti maždaug 0,8 mlrd. EUR.

Mokesčių administratoriams tektų spręsti mažiau su sandorių kainodara susijusių problemų ir atvejų, nes įmonių grupės mokesčių reikalus dažniausiai tvarkytų valstybės narės, kurioje yra patronuojančioji įmonė, administratorius. Kita vertus, kol BKPMB teisės aktas nėra privalomas visoms įmonėms, nacionaliniai administratoriai patirs papildomų mokestinių prievolių vykdymo išlaidų dėl reikalavimo taikyti dvi sistemas tuo pačiu metu.

Kad mokesčių sistemos teisingumo didinimo tikslas būtų pasiektas proporcingai, pasirinktoje BKPMB galimybėje siūloma, kad ji būtų privaloma tik tam tikro dydžio įmonėms. Taigi labai mažos įmonės ir MVI būtų atleidžiamos nuo privalomo BKPMB taikymo. Apribojant privalomą taikymą apskaitos grupėms, kurių grupės konsoliduotoji metinė apyvarta yra didesnė kaip 750 mln. EUR, siekiama įtraukti didelę grupių apyvartos dalį (maždaug 64 %), bet apriboti riziką įtraukti vien tik šalies viduje veikiančias grupes. Ši ribinė vertė atitinka kitų ES kovos su mokesčių vengimu iniciatyvų modelį. Taip pat pasiūlyme siūloma galimybė įmonėms, kurioms taikyti BKPMB neprivaloma, rinktis taikyti BKPMB sistemą. Taip sudaromos ypač lanksčios sąlygos MVI ir labai mažoms įmonėms, kurios gali pasinaudoti BKPMB privalumais, bet neprivalo jos taikyti.

4. POVEIKIS BIUDŽETUI

Šis direktyvos pasiūlymas neturi jokio poveikio Europos Sąjungos biudžetui.

5. KITI ELEMENTAI

- **Igyvendinimo planai ir stebėseną, vertinimas ir ataskaitų teikimo tvarka**

Komisija turėtų įvertinti šios direktyvos taikymą praėjus penkeriems metams po jos įsigaliojimo ir pateiks ataskaitą apie jos veikimą Tarybai. Valstybės narės turėtų pateikti Komisijai šios direktyvos taikymo srityje priimtų nacionalinės teisės aktų nuostatų tekstus.

- **Aiškinajamieji dokumentai (direktyvoms)**

Žr. 22 konstatuojamąją dalį.

- **Išsamus konkrečių pasiūlymo nuostatų paaiškinimas**

Šis pasiūlymas – pirmasis etapas (bendra pelno mokesčio bazė) iš dviejų etapų modelio kuriant visos ES pelno mokesčio sistemą; jame nustatomos bendros pelno mokesčio taisyklės, skirtos įmonių ir nuolatinių buveinių ES mokesčio bazei apskaičiuoti.

- **Taikymo sritis.** Palyginti su 2011 m. pasiūlymu, kuriame buvo nustatyta neprivaloma sistema visoms įmonėms, ši direktyva bus privaloma įmonėms, priklausančioms tam tikrą dydį viršijančioms grupėms. Kriterijus, pagal kurį nustatyta su dydžiu susijusi ribinė vertė, bus siejamas su grupės, teikiančios konsoliduotąsias finansines ataskaitas, bendromis konsoliduotosiomis pajamomis. Be to, kad būtų pasiektas tam tikras dviejų etapų (t. y. bendros pelno mokesčio bazės ir BKPMB) nuoseklumas, bus reikalaujama, kad įmonės atitiktų konsolidavimo sąlygas ir taip patektų į privalomą bendros bazės taikymo sritį. Taip bus užtikrinta, kad įgyvendinus visą iniciatyvą ir priėmus konsolidavimą ir proporcingai paskirstytos dalies apskaičiavimo formulę, visi mokesčio mokėtojai, kuriems taikomos bendros bazės taisyklės, automatiškai pereis prie BKPMB sistemos. Šias bendras taisykles taip pat, jei pasirinks, galės taikyti įmonės, neatitinkančios šių sąlygų.
- **Nuolatinės buveinės apibrėžtis.** Šioje direktyvoje nuolatinės buveinės sąvoka apibrėžiama labai panašiai kaip įvykdžius mokesčių bazės erozijos ir pelno perkėlimo (BEPS) iniciatyvą rekomenduotoje nuolatinės buveinės apibrėžtyje, pateiktoje EBPO pavyzdinėje sutartyje dėl apmokestinimo. Palyginti su 2011 m. pasiūlymu, į persvarstytą apibrėžtį įtraukiamos tik nuolatinės buveinės, įsikūrusios Sąjungoje ir priklausančios mokesčio mokėtojui, kuris yra rezidentas mokesčio tikslais Sąjungoje. Taip būtų siekiama užtikrinti, kad visi susiję mokesčio mokėtojai šią sąvoką vienodai suprastų ir kad dėl skirtingų apibrėžčių neatsirastų mokesčių tvarkos neatitikimo. Manoma, kad nėra labai svarbu siūlyti bendrą nuolatinės buveinės, įsikūrusios trečiojoje šalyje arba Sąjungoje, bet priklausančios mokesčio mokėtojui, kuris yra rezidentas mokesčio tikslais trečiojoje šalyje, apibrėžtį. Taigi trečiosios šalies aspektas ir toliau bus sprendžiamas dvišalėse sutartyse ir nacionalinėje teisėje.
- **Mokesčio bazė.** Ji apibrėžiama plačiai. Visos pajamos bus apmokestinamos, nebent būtų aiškiai nurodoma, kad jos neapmokestinamos. Pajamos, kurias sudaro dividendai arba pajamos, gautos perleidus grupei nepriklausančias akcijas bus neapmokestinamos, kad būtų užkirstas kelias užsienio tiesioginių investicijų dvigubam apmokestinimui. Taip pat nuolatinės buveinės pelnas bus neapmokestinamas pagrindinės buveinės valstybėje.

Apmokestinamos pajamos bus sumažinamos, atėmus verslo išlaidas ir tam tikrus kitus straipsnius. Naujajame bendros pelno mokesčio bazės pasiūlyme taip pat dar kartą pateikiamas neatskaitomų išlaidų sąrašas (su būtiniais patikslinimais, kad būtų

užtikrintas nuoseklumas), kuris yra ir 2011 m. pasiūlyme. Siekiant remti ekonomikos inovacijas, atnaujintoje iniciatyvoje nustatomas ir **itin didelis MTTP išlaidų atskaitymas**, nors jau 2011 m. pasiūlyme MTTP režimas buvo itin palankus. Pagrindinė to pasiūlymo taisyklė dėl MTTP išlaidų atskaitymo bus taikoma toliau, taigi MTTP išlaidos bus pripažįstamos kaip išlaidos tais metais, kai tos išlaidos patiriamos (išskyrus nekilnojamąjį turtą). Be to, mokesčio mokėtojai turės teisę į metinį papildomą itin didelį 50 % atskaitymą, taikomą MTTP išlaidoms, neviršijančioms 20 000 000 EUR. Jeigu MTTP išlaidos viršija 20 000 000 EUR, mokesčio mokėtojai gali atskaityti 25 % viršijančios sumos.

Atsižvelgiant į tai, kad viena iš pagrindinių politikos iniciatyvų, susijusių su bendros rinkos veikimu, – remti smulkųjį ir novatorišką verslą, naujame bendros pelno mokesčio bazės pasiūlyme nustatytas **padidintas itin didelis atskaitymas mažoms pradedančiosioms įmonėms**, išskyrus asocijuotąsias įmones, kurios pasižymi itin dideliu novatoriškumu (kategorija, visų pirma apimanti pradedančiąsias įmones). Todėl mokesčio mokėtojai, kurie laikomi pradedančiosiomis įmonėmis, pagal direktyvą gali atskaityti 100 % savo MTTP išlaidų, jeigu jos neviršija 20 000 000 EUR, su sąlyga, kad neturi asocijuotųjų įmonių.

- **Palūkanų ribojimo taisyklė.** Tai nauja taisyklė (jos nebuvo 2011 m. pasiūlyme), kuri yra nustatyta Kovos su mokesčių vengimu direktyvoje ir kuri buvo išsamiai išanalizuota vykdant BEPS iniciatyvą. Ja ribojamas palūkanų (ir kitų finansinių) išlaidų atskaitymą, kad būtų atgrasoma nuo pelno perkėlimo į mažus mokesčių tarifus taikančias šalis praktikos. Pagal taisyklę numatyta, kad galima visiškai atskaityti palūkanų (ir kitas finansines) išlaidas, jeigu šios išlaidos gali būti įskaitytos į apmokestinamąsias palūkanų (ir kitas finansines) pajamas. Vis dėlto bet kokiam palūkanų išlaidų perviršiui bus taikomi atskaitymo apribojimai, kurie nustatomi remiantis mokesčio mokėtojo apmokestinamomis pajamomis prieš palūkanas, mokesčius, nusidėvėjimą ir amortizaciją (EBITDA).
- **Augimo ir investicijų skatinimo lengvata (AISL).** Atnaujinta iniciatyva siekiama spręsti asimetrijos problemą: palūkanos, mokamos už paskolas, yra atskaitomos (taikant tam tikrus apribojimus) iš mokesčio mokėtojo bendros bazės, tačiau jos neatskaitomos paskirstant pelną. Pasekmė – akivaizdus privalumas teikti finansavimą paskoloms, o ne nuosavam kapitalui. Atsižvelgiant į riziką, kurią sukelia tokia padėtis įmonių įsiskolinimui, į atnaujintą bendros pelno mokesčio bazės pasiūlymą bus įtraukta taisyklė, kurią taikant bus naikinamas skolos apmokestinimo tvarkos šališkumas, kad būtų neutralizuota dabartinė sistema, neskatinanti nuosavo kapitalo finansavimo. Mokesčio mokėtojams bus teikiama augimo ir investicijų skatinimo lengvata, kurią taikydami iš savo mokesčio bazės jie galės atskaityti nuosavo kapitalo didinimus, jeigu bus atitinkamos tam tikros sąlygos, pavyzdžiui, kovos su galimu grandininio poveikiu priemonių arba kovos su mokesčio vengimu taisyklių taikymas. Atlikdama bendros mokesčio bazės peržiūrą, Komisija ypač atsižvelgs į AISL veikimą, kad pagal ją apsvarstytų apibrėžties patikslinimus ir kalibravimą.
- **Nuvertėjimas.** Taisyklė, pagal kurią ilgalaikis turtas bus nuvertinamas mokesčių tikslais, išskyrus tam tikras išimtis, išlieka tokia pati, kaip ir 2011 m. pasiūlyme. Tačiau daugiau į atskiros nuvertėjimo taikymo sritį dabar pateks daugiau turto, nes vidutinio tarnavimo laiko ilgalaikiam materialiajam turtui nebetaikomas grupės turto sistema.
- **Nuostoliai.** Kaip ir 2011 m. pasiūlyme, mokesčio mokėtojams leidžiama nuostolius perkelti į būsimą laikotarpį neribotą laiką be apribojimų ir įtraukti į per metus

atskaitomą sumą. Direktyvoje susiejamos palūkanų apribojimo taisyklės ir nuostolių traktavimo tvarka. Taigi siekiant parengti itin veiksmingą palūkanų apribojimo taisyklę pasirinkta tokia politikos kryptis, kad bet kokios nuostoliais laikomos sumos atspindėtų prekybos veiklos rezultata. Taisyklė taip pat papildyta kovos su piktnaudžiavimu nuostata, kad būtų atgrasoma nuo bandymų apeiti nuostolių atskaitymo taisykles įsigyjant nuostolingų įmonių.

Laikina nuostolių užskaita ir atskaitymo sugrąžinimo mechanizmas. Siekiant pirmuoju etapu iš dalies kompensuoti tarpvalstybinio konsolidavimo naudos nebuvimą, bus galimybė, laikantis griežtų sąlygų, atsižvelgti į nuostolius, patirtus tiesioginės patronuojamosios įmonės arba nuolatinės buveinės, įsikūrusios kitoje valstybėje narėje. Ši užskaita bus taikoma laikinai, nes patronuojančioji įmonė prie savo mokesčio bazės turėtų iš naujo pridėti, atsižvelgiant į anksčiau atskaitytą nuostolių sumą, vėlesnį pelną, kurį gauna tos tiesioginės patronuojamosios įmonės arba nuolatinės buveinės. Be to, jeigu šie nuostoliai nebus įtraukti per tam tikrą metų skaičių, atskaityti nuostoliai vis tiek bus automatiškai įtraukti.

- **Kova su mokesčio vengimu.** Panašiai kaip ir 2011 m. pasiūlyme, į sistemą bus įtraukta daugybė kovos su mokesčio vengimu taisyklių. Bendra kovos su piktnaudžiavimu taisyklė rengiama pagal Kovos su mokesčių vengimu direktyvos tekstą ir papildoma priemonėmis, skirtomis užkirsti kelią konkrečioms mokesčio vengimo rūšims. Siekiant, kad nebūtų diskriminavimo atvejų, labai svarbu praktiškai užtikrinti, kad bendros kovos su piktnaudžiavimu taisyklės būtų vienodai taikomos šalies viduje, Sąjungoje ir trečiųjų valstybių atžvilgiu, kad jų taikymo sritis ir taikymo rezultatai šalies vidaus ir tarpvalstybinėse situacijose nesiskirtų.

Kalbant apie **specialias kovos su mokesčio vengimu priemones**, paprastai būtina atkreipti dėmesį į apmokestinimo lygį kitoje kaimyninėje valstybėje, kad būtų galima žinoti, ar mokesčio mokėtojas privalo mokėti mokesťį, taikytiną užsienyje gautoms pajamoms. Į taisykles įtraukta pakeitimo sąlyga, skirta tam tikrų rūšių trečiojoje šalyje gautoms pajamoms. Ja siekiama užtikrinti, kad pajamos būtų apmokestinamos Sąjungoje, jeigu jų apmokestinimo lygis trečiojoje šalyje yra mažesnis už tam tikrą lygį. Kontroliuojamosios užsienio įmonės teisės aktas daugiausia remiasi Kovos su mokesčių vengimu direktyvos taisykle, jo poveikis – mažu mokesčio tarifu apmokestinamos kontroliuojamosios patronuojamosios įmonės pajamos vėl priskiriamos patronuojančiajai įmonei, kad būtų atgrasoma nuo pelno perkėlimo. Kontroliuojamųjų užsienio bendrovių taisyklės taikomos ir pelnui, kurį gauna nuolatinės buveinės, kai tas pelnas neapmokestinamas arba jis yra atleidžiamas nuo mokesčio mokėtojo valstybėje narėje.

- **Šalių mokestinės tvarkos neatitikimai.** Atsižvelgiant į tai, kad šalių mokestinės tvarkos neatitikimas atsiranda dėl nacionalinių tam tikrų rūšių subjektų arba finansinių mokėjimų teisinio vertinimo skirtumų, jų paprastai neturėtų atsirasti tarp įmonių, kurios apskaičiuodamos savo mokesčio bazę taiko bendras taisykles. Tačiau tikėtina, kad mokestinės tvarkos neatitikimų ir toliau liks sąveikaujant bendros bazės sistemos ir nacionalinėms arba trečiųjų šalių pelno mokesčio sistemoms, todėl šioje direktyvoje nustatomos taisyklės, pagal kurias viena iš dviejų neatitinkančių sistemų jurisdikcijų turėtų neleisti atlikti mokėjimo atskaitymo arba užtikrinti, kad atitinkamos pajamos būtų įtraukiamos į bendrą bazę.

Pasiūlymas

TARYBOS DIREKTYVA

dėl bendros pelno mokesčio bazės (BPMB)

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 115 straipsnį,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

perdavus įstatymo galią turinčio teisės akto projektą nacionaliniams parlamentams,

atsižvelgdama į Europos Parlamento nuomonę⁵,

atsižvelgdama į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę⁶,

laikydami specialios teisėkūros procedūros,

kadangi:

- (1) įmonės, norinčios Sąjungoje vykdyti veiklą tarpvalstybiniu mastu, susiduria su didelėmis kliūtimis ir rinkos iškraipymais dėl esamų 28 skirtingų pelno mokesčio sistemų ir jų sąveikos. Be to, bėgant laikui mokesčių planavimo struktūros tampa vis sudėtingesnės, nes jos plėtojamos skirtingose jurisdikcijose ir jomis veiksmingai išnaudojamos mokesčių sistemos techninės subtilybės arba dviejų arba daugiau mokesčių sistemų mokestinės tvarkos neatitikimai, kad būtų sumažinti įmonių mokestiniai įsipareigojimai. Nors iš šių situacijų matyti, kad trūkumai yra visiškai skirtingo pobūdžio, dėl jų abiejų kyla kliūčių, trukdančių tinkamai veikti vidaus rinkai. Todėl šių problemų sprendimo veiksmų turėtų būti imamasi šalinant abiejų rūšių rinkos trūkumus;
- (2) siekiant paremti tinkamą vidaus rinkos veikimą, Sąjungoje turėtų būti suformuotos pelno mokesčio sąlygos pagal principą, kad įmonės mokėtų teisingą mokesčių dalį jurisdikcijoje (-ose), kurioje (-iose) gauna pelną. Todėl būtina nustatyti mechanizmus, kurie įmonėms trukdytų naudotis nacionalinių mokesčių sistemų mokestinės tvarkos neatitikimais siekiant sumažinti savo mokestinius įsipareigojimus. Taip pat labai svarbu vidaus rinkoje skatinti augimą ir ekonominę plėtrą lengvinant tarpvalstybinę prekybą ir įmonių investicijas. Šiuo tikslu būtina šalinti dvigubą apmokestinimą ir dvigubo neapmokestinimo riziką Sąjungoje naikinant nacionalinių pelno mokesčių sistemų sąveikos skirtumus. Be to, įmonėms reikia lengvai taikomos apmokestinimo ir teisinės sistemos, kad galėtų plėtoti komercinę veiklą ir plėstis į kitas Sąjungos valstybes. Todėl likę diskriminacijos atvejai taip pat turėtų būti pašalinti;
- (3) kaip nurodyta 2011 m. kovo 16 d. Tarybos direktyvos dėl bendros konsoliduotosios pelno mokesčio bazės (BKPMB)⁷ pasiūlyme, taikant pelno mokesčio sistemą, kuria

⁵ OL C [...], [...], p. [...].

⁶ OL C [...], [...], p. [...].

⁷ 2011 m. spalio 3 d. Pasiūlymas dėl Tarybos direktyvos dėl bendros konsoliduotosios pelno mokesčio bazės (BKPMB), KOM(2011) 121 galutinis/2.

remdamosi įmonės Sąjungą galėtų laikyti bendrąja rinka įmonių pelno mokesčio bazės apskaičiavimo tikslais, būtų palengvinta tarpvalstybinė veikla Sąjungoje įsisteigusioms įmonėms ir būtų skatinama siekti tikslo padaryti Sąjungą konkurencingesne vieta tarptautinėms investicijoms. 2011 m. BKPMB pasiūlyme daugiausia dėmesio skiriama tikslui palengvinti įmonių komercinės veiklos plėtrą Sąjungoje. Be šio tikslo, taip pat turėtų būti atsižvelgiama, kad BKPMB gali būti labai veiksminga siekiant pagerinti vidaus rinkos veikimą kovojant su mokesčio vengimo schemomis. Atsižvelgiant į tai, BKPMB iniciatyva turėtų būti pradėta iš naujo, kad vienodomis sąlygomis būtų galima spręsti verslo palengvinimo aspektą ir iniciatyvos veikimą kovojant su mokesčio vengimu. Toks metodas būtų tinkamiausias siekiant pašalinti vidaus rinkos veikimo iškraipymus;

- (4) atsižvelgiant į poreikį veikti nedelsiant, kad būtų užtikrintas tinkamas vidaus rinkos veikimas ir ji taptų, viena vertus, palankesnė prekybai ir investicijoms, kita vertus, atsparesnė mokesčio vengimo schemoms, būtina padalyti plataus užmojo BKPMB iniciatyvą į du atskirus pasiūlymus. Pirmuoju etapu turėtų įsigalioti bendros pelno mokesčio bazės taisyklės, ir tik antruoju etapu sprendžiamas konsolidavimo klausimas;
- (5) daugeliui agresyvaus mokesčių planavimo struktūrų būdingas tarpvalstybinis mastas, todėl galima manyti, kad jose dalyvaujančios įmonių grupės turi labai mažai išteklių. Remiantis šia prielaida ir atsižvelgiant į proporcingumą, bendros bazės taisyklės turėtų būti privalomos tik įmonėms, kurios priklauso didelėms grupėms. Šiuo tikslu turėtų būti nustatyta su dydžiu susijusi viršutinė riba, atsižvelgiant į grupės, teikiančios konsoliduotąsias finansines ataskaitas, konsoliduotąsias pajamas. Be to, kad būtų užtikrintas dviejų BKPMB iniciatyvos etapų suderinamumas, bendros bazės taisyklės turėtų būti privalomos įmonėms, kurios būtų laikomos grupe, jeigu būtų įgyvendinta visa iniciatyva. Siekiant geriau pasitarnauti prekybos ir investicijų palengvinimo vidaus rinkoje tikslui, įmonės, neatitinkančios šių kriterijų, turėtų turėti pasirinkimo galimybę taikyti bendros pelno mokesčio bazės taisyklės;
- (6) būtina apibrėžti nuolatinės buveinės, įsisteigusios Sąjungoje ir priklausančios mokesčio mokėtojui, kuris yra rezidentas mokesčio tikslais Sąjungoje, sąvoką. Taip būtų siekiama užtikrinti, kad visi susiję mokesčio mokėtojai šią sąvoką vienodai suprastų ir kad dėl skirtingų apibrėžčių neatsirastų mokesstinės tvarkos neatitikimo. Kita vertus, nėra taip svarbu nustatyti bendrą nuolatinės buveinės, įsisteigusios trečiojoje šalyje arba Sąjungoje, bet priklausančios mokesčio mokėtojui, kuris yra rezidentas mokesčio tikslais trečiojoje šalyje, apibrėžtį. Šį aspektą būtų geriau įtraukti į dvišales mokesčių sutartis ir nacionalinę teisę dėl jo sudėtingos sąveikos su tarptautiniais susitarimais;
- (7) siekiant sumažinti mokesčio vengimo riziką, iškraipiančią vidaus rinkos veikimą, bendra pelno mokesčio bazė turėtų būti pakankamai plati. Remiantis šia prielaida, visos pajamos turėtų būti apmokestinamos, nebent būtų aiškiai nurodoma, kad jos neapmokestinamos. Kalbant apie ne mažesnę negu 10 % dalyvavimą, pajamos, kurias sudaro dividendai arba pajamos, gautos perleidus grupei nepriklausančios įmonės akcijas, turėtų būti neapmokestinamos, kad būtų užkirstas kelias užsienio tiesioginių investicijų dvigubam apmokestinimui. Taip pat nuolatinės buveinės pelnas turėtų būti neapmokestinamas pagrindinės buveinės valstybėje. Be to, manoma, kad reikia supaprastinti įmonių užsienyje uždirbtų pajamų neapmokestinimą. Iš tiesų, mažindamos dvigubą apmokestinimą, dauguma valstybių narių šiuo metu neapmokestina dividendų ir pajamų už perleistas akcijas ir taip išvengia mokesčio mokėtojo teisės į kreditą už užsienyje sumokėtą mokestį skaičiavimų, visų pirma, kai

esant tokiai teisei reikia atsižvelgti į pelno mokestį, kurį įmonė sumokėjo paskirstydama dividendus;

- (8) apmokestinamos pajamos turėtų būti sumažinamos, atėmus verslo išlaidas ir tam tikrus kitus straipsnius. Į atskaitomas verslo išlaidas paprastai įtraukiamos visos su pardavimu susijusios išlaidos ir su gamyba, priežiūra ir pajamų užtikrinimu susijusios išlaidos. Siekiant remti ekonomikos inovacijas ir modernizuoti vidaus rinką turėtų būti numatyti mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros išlaidų atskaitymai, įskaitant itin didelius atskaitymus; šie atskaitymai turėtų būti pripažįstami kaip išlaidos tais metais, kai jos patiriamos (išskyrus nekilnojamąjį turtą). Mažos pradedančiosios įmonės, išskyrus asocijuotąsias įmones, kurios pasižymi itin dideliu novatoriškumu (kategorija, visų pirma apimanti pradedančiąsias įmones), turėtų būti remiamos taikant padidintą itin didelį atskaitymą mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros išlaidoms. Siekiant užtikrinti teisinį tikrumą, taip pat turėtų būti sudarytas neatskaitomų išlaidų sąrašas;
- (9) iš pastarųjų tarptautinio apmokestinimo pokyčių matyti, kad siekdamos sumažinti savo mokestinius įsipareigojimus visame pasaulyje, įmonių grupės vis dažniau imasi mokesčių bazės erozijos ir pelno perkėlimo (BEPS) veiksmų, dažnai mokėdamos išpūstas palūkanas. Todėl norint pašalinti tokią praktiką, būtina riboti palūkanų (ir kitų finansinių) išlaidų atskaitymą. Šiomis aplinkybėmis palūkanų (ir kitų finansinių) išlaidų atskaitymas turėtų būti leidžiamas be apribojimų, jeigu šios išlaidos gali būti įskaitomos į apmokestinamąsias palūkanų (ir kitas finansines) pajamas. Vis dėlto bet kokiam palūkanų išlaidų perviršiui turėtų būti taikomi atskaitymo apribojimai, kurie būtų nustatomi remiantis mokesčio mokėtojo apmokestinamosiomis pajamomis prieš palūkanas, mokesčius, nusidėvėjimą ir amortizaciją (EBITDA);
- (10) tai, kad už paskolas mokamos palūkanos atskaitomos iš mokesčio mokėtojo mokesčio bazės, kai taip nėra pelno paskirstymo atveju, sukuria užtikrintą pranašumą skolų, o ne nuosavo kapitalo finansavimui. Atsižvelgiant į dėl to kylančią įmonių įsiskolinimo riziką, labai svarbu nustatyti priemones, kurios pašalintų dabartinį nusistatymą prieš nuosavo kapitalo finansavimą. Todėl numatyta mokesčio mokėtojams suteikti augimo ir investicijų skatinimo lengvatą, pagal kurią mokesčio mokėtojo nuosavo kapitalo didinimai turėtų būti atskaitomi iš mokesčio bazės, jeigu atitinkamos tam tikros sąlygos. Todėl būtų labai svarbu užtikrinti, kad sistema nenukentėtų nuo grandininio poveikio ir šiuo tikslu būtų būtina neįtraukti mokesčio vertės į mokesčio mokėtojo dalyvavimą asocijuotosiose įmonėse. Galiausiai, kad lengvatos schema būtų pakankamai griežta, taip pat būtų reikalaujama nustatyti kovos su mokesčio vengimo taisykles;
- (11) išskyrus tam tikras išimtis, mokesčio tikslais turėtų būti skaičiuojamas ilgalaikio turto nuvertėjimas. Ilgo ir vidutinio tarnavimo laiko ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto nuvertėjimas turėtų būti skaičiuojamas atskirai, tačiau kito nuvertėjančio turto – kartu. Skaičiuoti grupės turto nuvertėjimą lengviau ir mokesčių administratoriams, ir mokesčio mokėtojams, nes nebereikia sudaryti ir nuolatos atnaujinti kiekvienos atskiros ilgalaikio turto rūšies ir tokio turto naudingo tarnavimo laiko sąrašo;
- (12) siekiant neskatinėti perkelti pasyvųjų (daugiausia finansinių) pajamų iš dideliu tarifu apmokestinamų įmonių, nuostoliai, kuriuos tokios įmonės gali patirti mokestinių metų pabaigoje turėtų būti laikomi daugiausia susiję su prekybos veiklos rezultatais. Remiantis šia prielaida, mokesčio mokėtojams turėtų būti leidžiama nuostolius perkelti į būsimą laikotarpį neribotą laiką be apribojimų ir įtraukti į per metus atskaitomą sumą. Kadangi nuostolių perkėlimu į būsimą laikotarpį siekiama užtikrinti, kad mokesčio mokėtojas sumokėtų savo realių pajamų mokesčius, nėra priežasties

nustatyti perkėlimo į būsimą laikotarpį termino. Kalbant apie nuostolių perkėlimą į ankstesnį laikotarpį, tokios taisyklės nustatyti nereikia, nes tai yra palyginti reta valstybių narių praktika ir dėl jos gali pernelyg padidėti sudėtingumas. Be to, turėtų būti nustatyta kovos su piktnaudžiavimu nuostata, kad būtų užkirstas kelias, kliudoma mėginimams apeiti nuostolių atskaitymo taisyklės perkant nuostolingas įmones arba su tuo kovojama;

- (13) kad būtų palengvintos įmonių pinigų srautų sąlygos – pavyzdžiui, kompensuojant pradedančiosios įmonės nuostolius vienoje valstybėje narėje pelnu kitoje valstybėje narėje – ir skatinti tarpvalstybinę plėtrą Sąjungoje, mokesčio mokėtojai turėtų turėti teisę laikinai atsižvelgti į nuostolius, kuriuos patiria jų tiesioginės patronuojamosios įmonės ir nuolatinės buveinės, esančios kitose valstybėse narėse. Šiuo tikslu valstybėje narėje esanti patronuojančioji įmonė arba pagrindinė buveinė turėtų galėti konkrečiais mokestiniais metais atskaityti iš savo mokesčio bazės nuostolius, kuriuos tais pačiais mokestiniais metais patyrė jos tiesioginės kitoje valstybėje narėje esančios patronuojamosios įmonės arba nuolatinės buveinės atsižvelgiant į turimą kapitalo dalį. Tuomet patronuojančioji įmonė, atsižvelgdama į anksčiau atskaitytą nuostolių sumą, prie savo mokesčio bazės turėtų iš naujo pridėti vėlesnį pelną, kurį gauna tos tiesioginės patronuojamosios įmonės arba nuolatinės buveinės. Kadangi yra gyvybiškai svarbu išsaugoti nacionalines mokestines pajamas, atskaityti nuostoliai taip pat turėtų būti automatiškai įtraukti, jei taip nebuvo tam tikrą metų skaičių arba jeigu reikalavimai, keliami tiesioginei patronuojamajai įmonei arba nuolatinei buveinei, nebeatitinkami;
- (14) kad būtų išvengta didesnius mokesčio tarifus taikančių mokesčių jurisdikcijų mokesčio bazės erozijos dėl pelno perkėlimo į mažesnį mokesčio tarifą taikančias šalis pasinaudojant išpūstomis sandorių kainomis, mokesčio mokėtojo ir asocijuotosios (-ųjų) įmonės (-ių) sandoriams turėtų būti taikomas kainodaros patikslinimas pagal įprastų rinkos sąlygų principą, kuris įprastai yra taikomas kriterijus;
- (15) labai svarbu nustatyti atitinkamas kovos su mokesčio vengimu priemones, kad būtų sustiprintos bendros bazės taisyklės, kuriomis apsaugoma nuo agresyvaus mokesčių planavimo praktikos. Konkrečiai, į sistemą reikėtų įtraukti bendrą kovos su piktnaudžiavimu taisyklę, kurią papildytų priemonės, sukurtos tam tikrų rūšių mokesčio vengimo praktikai mažinti. Atsižvelgiant į tai, kad taikant bendras kovos su piktnaudžiavimu taisykles kovojama su žalinga mokesčių praktika, kuriai kol kas nebuvo taikomos specialiai skirtos nuostatos, jomis šalinami trūkumai, kurie neturėtų daryti poveikio specialių kovos su mokesčio vengimu taisyklių taikymui. Sąjungoje bendros kovos su piktnaudžiavimu taisyklės turėtų būti taikomos netikriems susitarimams. Be to, svarbu užtikrinti, kad bendros kovos su piktnaudžiavimu taisyklės būtų vienodai taikomos šalies viduje, tarpvalstybiniu mastu Sąjungoje ir tarpvalstybiniu mastu, kai yra susijusių įmonių, įsisteigusių trečiosiose šalyse, kad jų taikymo sritis ir taikymo rezultatai nesiskirtų;
- (16) kalbant apie specialias kovos su mokesčio vengimu priemones, dažnai būtina nustatyti apmokestinimo lygį kaimyninėje valstybėje, kad būtų galima žinoti, ar mokesčio mokėtojas privalo mokėti mokesť, taikytiną užsienyje gautoms pajamoms. Taip būtų sukuriama vienodos apmokestinimo ir konkurencijos sąlygos vidaus rinkoje ir nuo mokesčių bazės erozijos, susijusios su trečiosiomis šalimis, apsaugoma rinka. Šiomis aplinkybėmis būtina nustatyti pakeitimo sąlygą, skirtą tam tikrų rūšių trečiojoje šalyje gautoms pajamoms, pavyzdžiui, paskirstytam pelnui ir iš akcijų perleidimo gautoms pajamoms, kad būtų užtikrinta, jog pajamos būtų apmokestinamos Sąjungoje, jeigu jų apmokestinimo lygis trečiojoje šalyje yra mažesnis už tam tikrą lygį.

Kontroliuojamosios užsienio įmonės teisės aktas – taip pat būtinas pelno mokesčio sistemos elementas, juo remiantis mažu mokesčio tarifu apmokestinamos kontroliuojamosios patronuojamos įmonės pajamos vėl priskiriamos patronuojančiajai įmonei, kad būtų atgrasoma nuo pelno perkėlimo. Todėl yra būtina, kad kontroliuojamųjų užsienio įmonių taisyklės būtų taikomos ir pelnui, kurį gauna nuolatinės buveinės, kai tas pelnas neapmokestinamas arba yra neapmokestinamas mokesčio mokėtojo valstybėje narėje;

- (17) atsižvelgiant į tai, kad šalių mokestinės tvarkos neatitikimo poveikis dažniausiai yra dvigubas atskaitymas (t. y. atskaitymas abiejose valstybėse) arba pajamų atskaitymas vienoje valstybėje neįtraukiant jų į mokesčių bazę kitoje valstybėje, tokia padėtis veikia vidaus rinką iškraipydama jos mechanizmus ir sudarydama spragas, kurios leidžia klestėti mokesčio vengimo praktikai. Atsižvelgiant į tai, kad šalių mokestinės tvarkos neatitikimas atsiranda dėl nacionalinių tam tikrų rūšių subjektų arba finansinių mokėjimų teisinio vertinimo skirtumų, jų paprastai neatsiranda tarp įmonių, kurios apskaičiuodamos savo mokesčio bazę taiko bendras taisykles. Tačiau neatitikimų atsirastų sąveikaujant bendros bazės sistemoms ir nacionalinėms arba trečiosios šalies pelno mokesčio sistemoms. Siekiant panaikinti pasinaudojimo šalių mokestinės tvarkos neatitikimais susitarimus, būtina nustatyti taisykles, pagal kurias viena iš dviejų neatitinkančių sistemų jurisdikciją turėtų neleisti atlikti mokėjimo atskaitymo arba užtikrinti, kad atitinkamos pajamos būtų įtraukiamos į pelno mokesčio bazę;
- (18) pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 45/2001⁸ 28 straipsnio 2 dalį buvo konsultuojamasi su Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnu. Visi asmens duomenys pagal šią direktyvą turėtų atitikti taikomas asmens duomenų apsaugos nacionalines nuostatas, kuriomis įgyvendinama Direktyva 95/46/EB⁹, kuri bus pakeista Reglamentu (ES) 2016/679¹⁰, ir Reglamentas (EB) Nr. 45/2001¹¹;
- (19) kad būtų galima papildyti arba iš dalies pakeisti tam tikrus neesminius šios direktyvos elementus, Komisijai turėtų būti suteikti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 290 straipsnį, atsižvelgiant į i) valstybių narių įstatymų pakeitimus, susijusius su teisine įmonių forma ir pelno mokesčiais, taip pat kad būtų galima atitinkamai atnaujinti I ir II priedus; ii) papildomų apibrėžčių nustatymą; iii) išsamių kovos su mokesčio vengimu taisyklių patvirtinimą tam tikrose srityse, susijusiose su augimo ir investicijų skatinimo lengvata; iv) išsamesnę nuomojamo turto teisinės ir ekonominės nuosavybės sąvokų apibrėžtį; v) nuomos įmokų kapitalo ir palūkanų elementų ir nuomojamo turto nuvertėjimo bazės apskaičiavimą; taip pat vi) tikslesnį ilgalaikio turto, kuriam taikomas nuvertėjimas, kategorijų nustatymą. Ypač svarbu, kad atlikdama parengiamąjį darbą Komisija tinkamai konsultuotųsi, be kita ko, ir su ekspertais. Atlikdama su deleguotaisiais aktais susijusį parengiamąjį darbą ir rengdama jų tekstus Komisija turėtų užtikrinti, kad

⁸ 2000 m. gruodžio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 45/2001 dėl asmenų apsaugos Bendrijos institucijoms ir įstaigoms tvarkant asmens duomenis ir laisvo tokių duomenų judėjimo (OL L 8, 2001 1 12, p. 1).

⁹ 1995 m. spalio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 95/46/EB dėl asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo (OL L 281, 1995 1 23, p. 31).

¹⁰ 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) (OL L 119, 2016 5 4, p. 1).

¹¹ 2000 m. gruodžio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 45/2001 dėl asmenų apsaugos Bendrijos institucijoms ir įstaigoms tvarkant asmens duomenis ir laisvo tokių duomenų judėjimo (OL L 8, 2001 1 12, p. 1–22).

atitinkami dokumentai būtų vienu metu, laiku ir tinkamai perduodami Europos Parlamentui ir Tarybai;

- (20) kad būtų užtikrintos vienodos šios direktyvos įgyvendinimo sąlygos, Komisijai turėtų būti suteikti įgyvendinimo įgaliojimai kasmet patvirtinti trečiųjų šalių įmonių teisinės formos, kurios yra panašios į I priede išvardytas formas. Komisija šiuos įgaliojimus turėtų vykdyti remdamasi Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 182/2011¹²;
- (21) kadangi šios direktyvos tikslų, t. y. gerinti vidaus rinkos veikimą kovojant su tarptautine mokesčio vengimo praktika ir palengvinti įmonių tarpvalstybinę plėtrą Sąjungoje, valstybės narės negali deramai pasiekti veikdamos atskirai ir skirtingai taikydamos taisykles, nes šiems tikslams pasiekti būtini koordinuoti veiksmai, tačiau dėl to, kad direktyva siekiama šalinti vidaus rinkos trūkumus, kurių atsiranda dėl skirtingų nacionalinių mokesčių taisyklių, kurios daro poveikį vidaus rinkai ir atgraso nuo tarpvalstybinės veiklos, sąveikos, šiuos tikslus galima geriau pasiekti Sąjungos lygmeniu, Sąjunga gali priimti priemones pagal subsidiarumo principą, nustatytą Europos Sąjungos sutarties 5 straipsnyje. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šia direktyva neviršijama to, kas būtina nurodytiems tikslams pasiekti, visų pirma atsižvelgiant į tai, kad jos taikymo sritis apima tik tam tikrą dydį viršijančias grupes;
- (22) pagal 2011 m. rugsėjo 28 d. Bendrą valstybių narių ir Komisijos politinį pareiškimą¹³ valstybės narės įsipareigojo pagrįstais atvejais prie pranešimų apie perkėlimo į nacionalinę teisę priemonės pridėti vieną ar daugiau dokumentų, kuriuose paaiškinamos direktyvos sudėtinių dalių ir nacionalinių perkėlimo į nacionalinę teisę priemonių atitinkamų dalių sąsajos. Šios direktyvos atveju teisės aktų leidėjas laikosi nuomonės, kad tokių dokumentų perdavimas yra pagrįstas;
- (23) Komisija turėtų įvertinti šios direktyvos taikymą praėjus ketveriems metams po jos įsigaliojimo ir pateikti ataskaitą apie jos veikimą Tarybai. Valstybės narės turėtų pateikti Komisijai šios direktyvos taikymo srityje priimtų nacionalinės teisės aktų nuostatų tekstus,

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

I SKYRIUS

DALYKAS, TAIKymo SRITIS IR TERMINŲ APIBRĖŽTYS

1 straipsnis *Dalykas*

1. Šia direktyva nustatoma tam tikrų įmonių bendros apmokestinimo bazės sistema ir tos bazės apskaičiavimo taisyklės.

¹² 2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 182/2011, kuriuo nustatomos valstybių narių vykdomos Komisijos naudojimosi įgyvendinimo įgaliojimais kontrolės mechanizmų taisyklės ir bendrieji principai (OL L 55, 2011 2 28, p. 13).

¹³ Bendras valstybių narių ir Komisijos politinis pareiškimas 2011 m. rugsėjo 28 d. dėl aiškinamųjų dokumentų (OL C 369, 2011 12 17, p. 14).

2. Įmonei, kuri taiko šios direktyvos taisykles, nebetaikomas nacionalinis pelno mokesčio įstatymas visais šioje direktyvoje reguliuojamais klausimais, jeigu nenumatyta kitaip.

2 straipsnis *Taikymo sritis*

1. Šios direktyvos taisyklės taikomos pagal valstybės narės įstatymus įsteigtai įmonei, įskaitant jos nuolatinės buveinės kitose valstybėse narėse, jei įmonė atitinka visas šias sąlygas:
 - (a) įmonės teisinė forma atitinka vieną iš I priede išvardytų formų;
 - (b) ji turi mokėti vieną iš II priede išvardytų pelno mokesčių arba vėliau nustatytą panašų mokestį;
 - (c) ji priklauso finansinės apskaitos tikslais konsoliduotai įmonių grupei, kurios bendros konsoliduotosios grupės pajamos prieš atitinkamus finansinius metus einančiais finansiniais metais viršijo 750 000 000 EUR;
 - (d) ji gali būti laikoma patronuojančiąja įmone arba reikalavimus atitinkančia patronuojamąja įmone, kaip nurodyta 3 straipsnyje, ir (arba) turi vieną ar daugiau nuolatinių buveinių kitose valstybėse narėse, kaip nurodyta 5 straipsnyje.
2. Be to, ši direktyva taikoma įmonėms, kurių nuolatinės buveinės, esančios vienoje arba keliose valstybėse narėse, yra įsisteigusios pagal trečiosios šalies įstatymus, jeigu įmonė atitinka 1 dalies b–d punktuose nustatytas sąlygas.

Kad įmonė atitiktų 1 dalies a punkte nurodytą sąlygą, pakanka, kad įmonės teisinė forma trečiojoje šalyje būtų panaši į I priede išvardytas formas. Kad būtų galima taikyti 1 dalies a punktą, Komisija kasmet patvirtina trečiųjų šalių įmonių teises formas, kurios yra panašios į I priede išvardytas formas. Tas įgyvendinimo aktas priimamas pagal 68 straipsnio 2 dalyje nurodytą nagrinėjimo procedūrą. Tai, kad trečiosios šalies įmonės teisinė forma neįtraukta į tą sąrašą, netrukdo tai formai taikyti šios direktyvos taisyklių.
3. Įmonė, atitinkanti 1 dalies a ir b punktuose nurodytas sąlygas, tačiau neatitinkanti tos dalies c arba d punktuose nurodytų sąlygų, gali pasirinkti šios direktyvos taisykles taikyti, be kita ko, savo nuolatinėms buveinėms, esančioms kitose valstybėse narėse, penkerius mokestinius metus. Jeigu nepranešama apie nutraukimą, kaip nurodyta 65 straipsnio 3 dalyje, šis laikotarpis automatiškai pratęsiamas kitam penkerių metų mokestiniam laikotarpiui. Kiekvieną kartą pratęsiant šį laikotarpį turi būti atitinkamos 1 dalies a ir b punktuose nurodytos sąlygos.
4. Šios direktyvos taisyklės netaikomos laivybos įmonėms, kurioms nustatyta speciali mokesčių tvarka. Siekiant nustatyti įmones, kurios yra tos pačios grupės narės, kaip nurodyta 3 straipsnyje, atsižvelgiama į laivybos įmonę, kuriai nustatyta speciali mokesčių tvarka.
5. Pagal 66 straipsnį Komisija įgaliojama priimti deleguotuosius teisės aktus, kad, atsižvelgdama į valstybių narių įstatymų pakeitimus, susijusius su įmonių teisinėmis formomis ir pelno mokesčiais, iš dalies pakeistų I ir II priedus.

3 straipsnis

Patronuojančioji įmonė arba reikalavimus atitinkanti patrunuojamoji įmonė

1. Reikalavimus atitinkanti patrunuojamoji įmonė – kiekviena tiesioginė ir žemesnės grandies patrunuojamoji įmonė, kurios patrunuojančioji įmonė turi šias teises:
 - (a) teisę naudotis daugiau negu 50 % balsavimo teisių; taip pat
 - (a) nuosavybės teisę, kurią sudaro daugiau negu 75 % patrunuojamosios įmonės kapitalo arba daugiau negu 75 % teisių, suteikiančių teisę į pelną.
2. Apskaičiuojant 1 dalyje nurodytas viršutines ribas, susijusias su žemesnės grandies patrunuojamosiomis įmonėmis, taikomos šios taisyklės:
 - (a) kai tik pasiekama balsavimo teisių viršutinė riba patrunuojamųjų įmonių atžvilgiu, laikoma, kad patrunuojančioji įmonė turi 100 % šių teisių;
 - (b) teisė į pelną ir kapitalo nuosavybę apskaičiuojama padauginant turimą (tiesiogiai ir netiesiogiai) kiekvienos grandies patrunuojamųjų įmonių akcijų paketo dalį. Apskaičiuojant taip pat turi būti atsižvelgiama į nuosavybės teises, kurias sudaro 75 % arba mažesnė tiesiogiai ar netiesiogiai patrunuojančiajai įmonei priklausanti dalis, įskaitant įmonių, kurios yra rezidentės trečiojoje šalyje, teises.

4 straipsnis

Apibrėžtys

Šioje direktyvoje vartojamos apibrėžtys:

- (1) mokesčio mokėtojas – įmonė, kuri atitinka 2 straipsnio 1 arba 2 dalies sąlygas arba kuri pasirinko taikyti šios direktyvos taisykles pagal 2 straipsnio 3 dalį;
- (2) mokesčio nemokantis subjektas – įmonė, kuri neatitinka 2 straipsnio 1 arba 2 dalies sąlygų arba kuri nepasirinko taikyti šios direktyvos taisyklių pagal 2 straipsnio 3 dalį;
- (3) mokesčio mokėtojas rezidentas – mokesčio mokėtojas, kuris valstybėje narėje yra rezidentas mokesčio tikslais;
- (4) mokesčio mokėtojas nerezidentas – mokesčio mokėtojas, kuris valstybėje narėje yra nerezidentas mokesčio tikslais;
- (5) pajamos – pajamos, gautos iš pardavimo ir kitų sandorių, atėmus pridėtinės vertės mokesťį ir kitus mokesčius bei rinkliavas – pinigines ar nepinigines, – kurios renkamos vyriausybės agentūrų vardu, įskaitant pajamas iš perleidžiamo turto ir teisių, palūkanų, dividendų bei kito pelno paskirstymo, pajamos iš likviduojamo turto, autorinių atlyginimų, subsidijų bei dotacijų, gautos dovanos, kompensacijos ir *ex gratia* mokėjimai. Pajamomis taip pat laikomos mokesčio mokėtojo nepiniginės dovanos. Pajamomis nelaikomas mokesčio mokėtojo nuosavas kapitalas arba jam grąžinta skola;
- (6) išlaidos – įmonės grynojo nuosavo kapitalo sumažėjimas ataskaitiniu laikotarpiu netenkant pinigų srautų arba turto vertės sumažėjimas pripažįstant įsipareigojimus arba padidėjus jų vertei; šios išlaidos nesusijusios su piniginiiais arba nepiniginiais paskirstymais akcininkams arba nuosavo kapitalo savininkams, turintiems teisę juos gauti;
- (7) mokestiniai metai – kalendoriniai metai arba kitas atitinkamas laikotarpis mokesčio tikslais;

- (8) pelnas – pajamų perteklius, viršijantis atskaitomas išlaidas ir kitus atskaitomus straipsnius per mokestinius metus;
- (9) nuostolis – atskaitomų išlaidų ir kitų atskaitomų straipsnių perteklius, viršijantis pajamas per mokestinius metus;
- (10) finansinės apskaitos tikslais konsoliduota įmonių grupė – visi subjektai, visapusiškai įtraukti į konsoliduotąsias finansines ataskaitas, parengtas pagal tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus arba nacionalinę finansinės atskaitomybės sistemą;
- (11) moksliniai tyrimai ir technologinė plėtra – bandomoji arba teorinė veikla, vykdoma pirmiausia siekiant gauti naujų žinių apie reiškinių pagrindus ir stebimus faktus, nenumatant konkretaus tokių žinių taikymo arba naudojimo (fundamentiniai tyrimai); pradinis tyrimas, atliekamas siekiant gauti naujų žinių, tačiau skirtas pirmiausia konkrečioms, praktiniams tikslams siekti (taikomieji tyrimai); sisteminga veikla, pagrįsta iš mokslinių tyrimų ir praktinės patirties gautomis žiniomis, kurią vykdant kaupiamos naujos žinios, skirtos naujiems produktams arba procesams kurti arba esamiems produktams arba procesams gerinti (eksperimentinė plėtra);
- (12) skolinimosi išlaidos – visų formų skolos palūkanų išlaidos, kitos išlaidos, ekonomiškai lygiavertės palūkanoms ir išlaidoms, susijusioms su finansavimo pritraukimu, kaip nustatyta nacionalinėje teisėje, be kita ko, mokėjimai pagal paskolas, suteikiančias teisę dalyvauti paskirstant pelną, apskaičiuotos palūkanos, gaunamos už konvertuojamąsias obligacijas ir nulinės atkarpos obligacijas, mokėjimai pagal alternatyvias finansavimo priemones, finansinės nuomos mokėjimų finansinių išlaidų elementas, į atitinkamo turto balansinę vertę įtrauktos kapitalizuotos palūkanos, arba kapitalizuotų palūkanų amortizacija, sumos, apskaičiuotos pagal finansavimo pelną pagal sandorių kainodaros taisykles, sąlyginių palūkanų sumos pagal išvestines finansines priemones arba apsidraudimo susitarimus, susijusius su subjekto paskolomis, sąlyginės pajamos, gautos padidinus grynąjį nuosavą kapitalą, kaip nurodyta šios direktyvos 11 straipsnyje, tam tikras su paskolomis susijęs gautas pelnas arba patirti nuostoliai dėl užsienio valiutos kurso ir priemonės, susijusios su finansavimo pritraukimu, garantijų mokesčiai už finansavimo susitarimus, administravimo mokesčiai ir panašios išlaidos, susijusios su lėšų pasiskolinimu;
- (13) didesnės skolinimosi išlaidos – suma, kuria mokesčio mokėtojo atskaitomos skolinimosi išlaidos viršija apmokestinamas palūkanų pajamas ir kitas lygiavertes mokesčio mokėtojo gaunamas apmokestinamąsias pajamas, kurios ekonominiu požiūriu yra lygiavertės palūkanų pajamoms;
- (14) turto perkėlimas – operacija, dėl kurios valstybė narė praranda teisę apmokestinti perkeltą turtą, nors turtas juridinės arba ekonominės nuosavybės teise toliau priklauso tam pačiam mokesčio mokėtojui;
- (15) rezidavimo vietos mokesčio tikslais perkėlimas – operacija, dėl kurios mokesčių mokėtojas nebėra rezidentas mokesčio tikslais valstybėje narėje ir įgyja rezidavimo vietą mokesčio tikslais kitoje valstybėje narėje arba trečiojoje šalyje;
- (16) nuolatinės buveinės vykdomos veiklos perkėlimas – operacija, dėl kurios mokesčių mokėtojas neapmokestinamas vienoje valstybėje narėje ir pradėdamas apmokestinti kitoje valstybėje narėje arba trečiojoje šalyje, nors toje valstybėje narėje arba trečiojoje šalyje netampa rezidentu mokesčių tikslais;]

- (17) vertė mokesčio tikslais – ilgalaikio turto arba bendro grupės turto nuvertėjimo bazė, atėmus visą atskaitytą nuvertėjimą;
- (18) rinkos vertė – suma, už kurią turtas gali būti iškeistas arba už kurią tiesioginio sandorio būdu gera valia gali būti įvykdyti nesusijusių šalių abipusiai įsipareigojimai;
- (19) ilgalaikis turtas – mokesčio mokėtojo perkant įsigytas arba sukurtas materialusis turtas ir visas perkant įsigytas nematerialusis turtas, kurį galima įvertinti nepriklausomai ir kuris naudojamas įmonės veikloje sukuriant, išlaikant arba užtikrinant pajamas daugiau negu 12 mėnesių, išskyrus atvejus, kai jo įsigijimo arba sukūrimo išlaidos mažesnės negu 1 000 EUR. Ilgalaikis turtas taip pat apima finansinį turtą, išskyrus prekybai laikomą finansinį turtą, kaip nurodyta 21 straipsnyje;
- (20) finansinis turtas – asocijuotųjų įmonių, kaip nurodyta šios direktyvos 56 straipsnyje, akcijos, paskolos asocijuotosioms įmonėms, kitų įmonių akcijų paketai, kaip apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2013/34/ES¹⁴ 2 straipsnio 2 dalyje, paskolos įmonėms, su kuriomis įmonė susijusi dėl kitų įmonių akcijų paketų, investicijos į ilgalaikį turtą, kitos paskolos ir nuosavos akcijos, kai pagal nacionalinę teisę jį leidžiama įtraukti į balansą;
- (21) įsigijimo arba sukūrimo išlaidos – pinigais arba pinigų ekvivalentais sumokėta arba mokėtina suma arba kito turto, suteikto ar panaudoto siekiant įsigyti ilgalaikį materialųjį turtą, vertė jo įsigijimo arba sukūrimo metu;
- (22) ilgo tarnavimo laiko ilgalaikis materialusis turtas – ilgalaikis materialusis turtas, kurio naudingo tarnavimo laikas yra 15 metų ar ilgesnis. Pastatai, lėktuvai ir laivai laikomi ilgo tarnavimo laiko ilgalaikiu materialiuoju turtu;
- (23) vidutinio tarnavimo laiko ilgalaikis materialusis turtas – materialusis turtas, nelaikomas ilgo tarnavimo laiko ilgalaikiu materialiuoju turtu pagal 22 punktą, kurio naudingo tarnavimo laikas yra 8 metai ar ilgesnis;
- (24) naudotas turtas – ilgalaikis turtas, kurio naudingo tarnavimo laikas jau buvo iš dalies pasibaigęs jį įsigijus ir kurį galima toliau naudoti esamos būklės arba pataisytą;
- (25) naudingo tarnavimo laikas – laikotarpis, per kurį mokesčio mokėtojas tikisi naudotis turtu arba juo naudodamasis pagaminti tam tikrą skaičių gaminių arba panašių vienetų;
- (26) pagerinimo išlaidos – visos papildomos ilgalaikio turto išlaidos turto našumui reikšmingai padidinti arba jo veikimui reikšmingai pagerinti arba išlaidos, sudarančios daugiau negu 10 % pradinės turto nuvertėjimo bazės;
- (27) atsargos ir nebaigti gaminiai – parduodamas turtas, parduoti gaminamas turtas arba turtas medžiagų arba žaliavų, sunaudotinų gamyboje arba teikiant paslaugas, pavidalu;
- (28) ekonominis savininkas – asmuo, kuris iš esmės gauna visą naudą ir patiria visą riziką, susijusią su ilgalaikiu turtu, nepriklausomai nuo to, ar yra teisinis savininkas. Mokesčio mokėtojas, kuris turi teisę turėti, naudoti ilgalaikį turtą ir jį perleisti ir

¹⁴ 2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2013/34/ES dėl tam tikrų rūšių įmonių metinių finansinių ataskaitų, konsoliduotųjų finansinių ataskaitų ir susijusių pranešimų, kuria iš dalies keičiama Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2006/43/EB ir panaikinamos Tarybos direktyvos 78/660/EEB ir 83/349/EEB (OL L 182, 2013 6 29, p. 19).

kuriam tenka tokio turto nuostolių arba sugadinimo rizika, visais atvejais laikomas ekonominiu savininku;

(29) finansų įmonė – bet kuris iš toliau išvardytų subjektų:

- (a) kredito įstaiga arba investicinė įmonė, kaip apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2004/39/EB¹⁵ 4 straipsnio 1 dalies 1 punkte, alternatyvaus investavimo fondo valdytojai (AIFV), kaip apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2011/61/ES¹⁶ 4 straipsnio 1 dalies b punkte, arba valdymo įmonė, kaip apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2009/65/EB¹⁷ 2 straipsnio 1 dalies b punkte;
- (b) draudimo įmonė, kaip apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2009/138/EB¹⁸ 13 straipsnio 1 punkte;
- (c) perdraudimo įmonė, kaip apibrėžta Direktyvos 2009/138/EB 13 straipsnio 4 punkte;
- (d) įstaiga, atsakinga už profesinių pensijų skyrimą, kaip apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2003/41/EB¹⁹ 6 straipsnio a punkte, išskyrus atvejus, kai valstybė narė nutarė tai įstaigai netaikyti visos tos direktyvos arba jos dalies pagal tos direktyvos 5 straipsnį, įstaigos, atsakingos už profesinių pensijų skyrimą, atstovas, kaip nurodyta Direktyvos 2003/41/EB 19 straipsnio 1 dalyje;
- (e) pensijų sistemas valdanti pensijų įstaiga (šios sistemos laikomos socialinės apsaugos sistemomis, kurioms taikomi Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 883/2004²⁰ ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 987/2009²¹), taip pat juridinis asmuo, įsteigtas investavimo į tokias pensijų sistemas tikslu;
- (f) alternatyvaus investavimo fondai (AIF), kaip apibrėžta Direktyvos 2011/61/ES 4 straipsnio 1 dalies a punkte, kuriuos valdo AIFV, kaip apibrėžta Direktyvos 2011/61/ES 4 straipsnio 1 dalies b punkte, arba AIF, kurie yra prižiūrimi pagal nacionalinę teisę;
- (g) KIPVPS, kaip apibrėžta Direktyvos 2009/65/ES 1 straipsnio 2 dalyje;

¹⁵ 2004 m. balandžio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2004/39/EB dėl finansinių priemonių rinkų, iš dalies keičianti Tarybos direktyvas 85/611/EEB, 93/6/EEB ir Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2000/12/EB bei panaikinanti Tarybos direktyvą 93/22/EEB (OL L 145, 2004 4 30, p. 1).

¹⁶ 2011 m. birželio 8 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2011/61/ES dėl alternatyvaus investavimo fondų valdytojų, kuria iš dalies keičiami direktyvos 2003/41/EB ir 2009/65/EB bei reglamentai (EB) Nr. 1060/2009 ir (ES) Nr. 1095/2010 (OL L 174, 2011 7 1, p. 1).

¹⁷ 2009 m. liepos 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/65/EB dėl įstatymų ir kitų teisės aktų, susijusių su kolektyvinio investavimo į perleidžiamus vertybinius popierius subjektais (KIPVPS), derinimo (OL L 302, 2009 11 17, p. 32).

¹⁸ 2009 m. lapkričio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/138/EB dėl draudimo ir perdraudimo veiklos pradėjimo ir jos vykdymo (Mokumas II) (OL L 335, 2009 12 17, p. 1).

¹⁹ 2003 m. birželio 3 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2003/41/EB dėl įstaigų, atsakingų už profesinių pensijų skyrimą, veiklos ir priežiūros (OL L 235, 2003 9 23, p. 10).

²⁰ 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 883/2004 dėl socialinės apsaugos sistemų koordinavimo (OL L 200, 2004 6 7, p. 1).

²¹ 2009 m. rugsėjo 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 987/2009, nustatantis Reglamento (EB) Nr. 883/2004 dėl socialinės apsaugos sistemų koordinavimo įgyvendinimo tvarką (OL L 284, 2009 10 30, p. 1).

- (h) pagrindinė sandorio šalis (PSS), kaip apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 648/2012²² 2 straipsnio 1 punkte;
 - (i) centrinis vertybinių popierių depozitoriumas, kaip apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 909/2014²³ 2 straipsnio 1 dalyje;
- (30) subjektas – juridinis vienetas, vykdamas veiklą per įmonę arba struktūrą, kuri mokesčio tikslais laikoma skaidria;
- (31) šalių mokestinės tvarkos neatitikimas – mokesčio mokėtojo ir asocijuotosios įmonės arba šalių struktūrinio susitarimo tarpusavio padėtis skirtingose mokesčių jurisdikcijose, kai dėl finansinės priemonės arba subjekto teisinio kvalifikavimo arba dėl komercinio vieneto įsteigimo kaip nuolatinės buveinės traktavimo skirtumų kyla tokie padariniai:
- (a) tas pats mokėjimas, išlaidos arba nuostoliai atskaitomi iš mokesčio bazės tiek jurisdikcijoje, kurioje yra mokėjimo šaltinis, patiriamos išlaidos arba nuostoliai, tiek kitoje jurisdikcijoje (dvigubas atskaitymas); arba
 - (b) mokėjimas atskaitomas iš mokesčio bazės jurisdikcijoje, kurioje yra mokėjimo šaltinis, atitinkamai neįtraukiant mokesčių tikslais to paties mokėjimo kitoje jurisdikcijoje (atskaitymas neįtraukiant); arba
 - (c) jeigu dėl komercinio vieneto įsteigimo kaip nuolatinės buveinės traktavimo skirtumų, pajamos, kurių šaltinis yra vienoje jurisdikcijoje, neapmokestinamos atitinkamai tų pačių pajamų neįtraukiant mokesčių tikslais kitoje jurisdikcijoje (neapmokestinimas neįtraukiant).
- Šalių mokestinės tvarkos neatitikimas atsiranda tik tuo atveju, jeigu tas pats atskaitytas mokėjimas, patirtos išlaidos arba nuostoliai dviejose jurisdikcijose viršija pajamų, įtraukiamų abiejose jurisdikcijose ir priskiriamų tam pačiam šaltiniui, sumą.
- Šalių mokestinės tvarkos neatitikimą taip pat sudaro finansinės priemonės perkėlimas pagal struktūrinį susitarimą, kurio šalis yra mokesčio mokėtojas, jei laikoma, kad pagrindinį perkeltos finansinės priemonės pelną mokesčio tikslais tuo pat metu gavo daugiau nei viena susitarimo šalis, kurios yra rezidentės mokesčių tikslais skirtingose jurisdikcijose, todėl kyla tokie padariniai:
- (a) mokėjimas, susijęs su pagrindiniu pelnu, atskaitomas atitinkamai jo neįtraukiant mokesčio tikslais, jeigu pagrindinis pelnas neįtraukiamas į vienos iš susitarimo šalių apmokestinamąsias pajamas; arba
 - (b) prie šaltinio išskaityto mokesčio, taikomo mokėjimui dėl perkeltos finansinės priemonės, lengvata taikoma daugiau nei vienai susitarimo šaliai;
- (32) struktūrinis susitarimas – susitarimas, susijęs su šalių mokestinės tvarkos neatitikimu, jeigu mokestinės tvarkos neatitikimo kaina nustatyta susitarimo sąlygose, arba susitarimas sudarytas taip, kad atsirastų mokestinės tvarkos neatitikimas, jeigu mokesčio mokėtojas arba asocijuotoji įmonė pagrįstai negalėjo žinoti apie šalių

²² 2012 m. liepos 4 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 648/2012 dėl ne biržos išvestinių finansinių priemonių, pagrindinių sandorio šalių ir sandorių duomenų saugyklų (OL L 201, 2012 7 27, p. 1).

²³ 2014 m. liepos 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 909/2014 dėl atsiskaitymo už vertybinius popierius gerinimo Europos Sąjungoje ir centrinių vertybinių popierių depozitoriumų, kuriuo iš dalies keičiamos direktyvos 98/26/EB ir 2014/65/ES bei Reglamentas (ES) Nr. 236/2012 (OL L 257, 2014 8 28, p. 1).

mokestinės tvarkos neatitikimą ir nepasidalijo su šalių mokestinės tvarkos neatitikimu susijusios mokestinės naudos vertės;

- (33) nacionalinis pelno mokesčio įstatymas – valstybės narės įstatymas, kuriame nustatyti II priede išvardyti mokesčiai.

Pagal 66 straipsnį Komisija gali priimti deleguotuosius teisės aktus, kad nustatytų kitų sąvokų apibrėžtis.

5 straipsnis

Mokesčio mokėtojo, kuris yra rezidentas mokesčio tikslais Sąjungoje, nuolatinė buveinė valstybėje narėje

1. Laikoma, kad mokesčio mokėtojas turi nuolatinę buveinę kitoje valstybėje narėje, kurioje jis nėra rezidentas mokesčio tikslais, kai jis toje kitoje valstybėje narėje turi nuolatinę vietą, kurioje visiškai arba iš dalies vykdo veiklą, visų pirma:
 - (a) vadovybės vietą;
 - (b) filialą;
 - (c) biurą;
 - (d) gamyklą;
 - (e) cechą;
 - (f) kasyklą, naftos arba dujų gręžinį, karjerą arba bet kokią kitą gamtos išteklių gavybos vietą.
2. Statybų aikštelė arba statybos ar instaliavimo projektas nuolatine buveine laikomi tik tuo atveju, jeigu jų trukmė ilgesnė negu dvylika mėnesių.
3. Terminas „nuolatinė buveinė“ neapima toliau išvardytų veiklos rūšių su sąlyga, kad tokios veiklos rūšys yra f punkto atveju bendra nuolatinės veiklos vietos veikla arba pagalbinio arba parengiamojo pobūdžio:
 - (a) infrastruktūros naudojimas tik mokesčio mokėtojui priklausančioms prekėms sandėliuoti, išdėstyti arba pristatyti;
 - (b) mokesčio mokėtojui priklausančių prekių atsargų tvarkymas tik sandėliavimo, išdėstymo arba pristatymo tikslu;
 - (c) mokesčių mokėtojui priklausančių prekių atsargų tvarkymas tik kito asmens vykdomo perdirbimo tikslu;
 - (d) nuolatinės veiklos vietos išlaikymas, kad mokesčio mokėtojas galėtų tik pirkti prekes arba rinkti informaciją;
 - (e) nuolatinės veiklos vietos išlaikymas, kad mokesčio mokėtojas galėtų tik vykdyti kitų rūšių veiklą;
 - (f) nuolatinės veiklos vietos išlaikymas, kad mokesčio mokėtojas galėtų tik derinti a–e punktuose išvardytų rūšių veiklą.
4. Nedarant poveikio 5 daliai, jeigu valstybėje narėje asmuo veikia mokesčio mokėtojo vardu ir taip veikdamas nuolat sudaro sutartis, arba nuolat atlieka pagrindinį vaidmenį sudarant sutartis, kurios įprastai yra sudaromos be esminių mokesčio mokėtojo atliktų pakeitimų, laikoma, kad mokesčio mokėtojas turi nuolatinę buveinę

toje valstybėje narėje, kiek tai susiję su to asmens mokesčio mokėtojo vardu vykdoma veikla.

Pirmoje pastraipoje nurodytos sutartys sudaromos:

- (a) mokesčio mokėtojo vardu; arba
- (b) siekiant perkelti mokesčio mokėtojo turimo turto arba turto, kuriuo naudotis mokesčio mokėtojas turi teisę, nuosavybę arba suteikti teisę tokiu turtu naudotis; arba
- (c) mokesčio mokėtojo vardu teikti paslaugas.

Pirma ir antra pastraipos netaikomos, jeigu tai yra papildoma arba pagalbinė to asmens veikla, nurodyta 3 dalyje, tam, kad jeigu tokia veikla vykdoma naudojantis nuolatine veiklos vieta, ši nuolatinė veiklos vieta, remiantis tos dalies nuostatomis, netaptų nuolatine buveine.

5.

- (a) 4 dalis netaikoma, jeigu asmuo, veikdamas valstybėje narėje mokesčio mokėtojo vardu, vykdo veiklą toje valstybėje narėje kaip nepriklausomas agentas ir jo veikla mokesčio mokėtojo vardu yra įprastinė tokios veiklos dalis. Tačiau jeigu asmuo veikia išskirtinai arba beveik išskirtinai vieno mokesčio mokėtojo ar kelių mokesčio mokėtojų vardu, su kuriais jis yra glaudžiai susijęs, pagal šią dalį tas asmuo nelaikomas nepriklausomu agentu, kiek tai susiję su šiais mokesčio mokėtojais.
- (b) Šiame straipsnyje asmuo laikomas glaudžiai susijusiu su mokesčio mokėtoju, jeigu jis tiesiogiai arba netiesiogiai turi teisę turėti daugiau negu 50 % mokesčio mokėtojo balsavimo teisių arba nuosavybės teisę, kuri sudaro daugiau negu 50 % mokesčio mokėtojo kapitalo arba daugiau negu 50 % teisių, suteikiančių teisę į pelną.

6. Tai, kad mokesčio mokėtojas, kuris valstybėje narėje yra rezidentas mokesčio tikslais, kontroliuoja mokesčio mokėtoją (arba yra kontroliuojamas mokesčio mokėtojo), kuris yra rezidentas kitoje valstybėje narėje, arba toje kitoje valstybėje vykdo veiklą (nesvarbu, ar per nuolatinę buveinę, ar kitu būdu), savaime nereiškia, kad bet kurio iš mokesčio mokėtojų buveinė yra kito nuolatinė buveinė.

II SKYRIUS

MOKESČIO BAZĖS APSKAIČIAVIMAS

6 straipsnis

Bendrieji principai

- 1. Apskaičiuojant mokesčio bazę pelnas ir nuostoliai pripažįstami tik tada, kai jie realiai gaunami.
- 2. Sandoriai ir mokestiniai įvykiai vertinami atskirai.
- 3. Mokesčio bazė apskaičiuojama nuosekliai, nebent pakeitimas pagrindžiamas išskirtinėmis aplinkybėmis.

4. Jeigu nenumatyta kitaip, apskaičiuojama kiekvienų mokestinių metų mokesčio bazė. Jeigu nenumatyta kitaip, mokestinius metus sudaro bet kuris dvylikos mėnesių laikotarpis.

7 straipsnis
Mokesčio bazės elementai

Mokesčio bazė apskaičiuojama pagal pajamas, atėmus neapmokestinamąsias pajamas, atskaitomas išlaidas ir kitus atskaitomus straipsnius.

8 straipsnis
Neapmokestinamosios pajamos

Į mokesčio bazę neįtraukiamos šios pajamos:

- (a) subsidijos, tiesiogiai susijusios su ilgalaikio turto, kurio nuvertėjimas skaičiuojamas pagal 31–41 straipsnius, įsigijimu, sukūrimu arba pagerinimu;
- (b) pajamos iš perleisto grupės turto, nurodyto 37 straipsnio 2 dalyje, įskaitant nepiniginių dovanų rinkos vertę;
- (c) pajamos už perleistas akcijas su sąlyga, kad mokesčio mokėtojas ne trumpiau nei 12 mėnesių iki perleidimo išlaikė ne mažiau kaip 10 % įmonės kapitalo arba 10 % balsavimo teisių, išskyrus pajamas, gautas perleidus prekybai laikomas akcijas, nurodytas 21 straipsnio 3 dalyje, ir akcijas, kurias laiko gyvybės draudimo įmonės pagal 28 straipsnio b punktą;
- (d) gautas paskirstytas pelnas su sąlyga, kad mokesčio mokėtojas 12 mėnesių iš eilės išlaikė ne mažiau kaip 10 % paskirstančiosios įmonės kapitalo arba 10 % balsavimo teisių, išskyrus paskirstytą pelną, gautą iš prekybai laikomų akcijų, kaip nurodyta 21 straipsnio 4 dalyje, ir gyvybės draudimo įmonių pagal 28 straipsnio c punktą gautą paskirstytą pelną;
- (e) mokesčio mokėtojo gaunamos nuolatinės buveinės pajamos valstybėje narėje, kurioje mokesčio mokėtojas yra rezidentas mokesčio tikslais.

9 straipsnis
Atskaitomos išlaidos

- 1. Atskaitomos tik tos išlaidos, kurios buvo patirtos dėl tiesioginių mokesčio mokėtojo veiklos interesų.
- 2. 1 dalyje nurodytos išlaidos apima visas pardavimo išlaidas ir visas išlaidas, atėmus pridėtinės vertės mokestį, kurias mokesčio mokėtojas patiria siekdamas gauti pajamų arba jas užsitikrinti, įskaitant mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros išlaidas bei išlaidas, patirtas dėl nuosavo kapitalo didinimo arba skolos veiklos reikmėms.
- 3. Be sumų, kurios pagal 2 dalį yra atskaitomos kaip išlaidos moksliniams tyrimams ir technologinei plėtrai, kiekvienais mokestiniais metais mokesčio mokėtojas taip pat gali išskaičiuoti papildomus 50 % tokių išlaidų (išskyrus su kilnojamuoju materialiuoju ilgalaikiu turtu susijusias išlaidas), patirtų tais metais. Jeigu mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros išlaidos viršija 20 000 000 EUR, mokesčių mokėtojas gali išskaičiuoti 25 % viršijančios sumos.

Nukrypdamas nuo 1 pastraipos, mokesčio mokėtojas gali atskaityti 100 % mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros išlaidų, jeigu jos neviršija 20 000 000 EUR, jeigu mokesčio mokėtojas atitinka visas šias sąlygas:

- a) jis yra nebiržinė įmonė, turinti mažiau kaip 50 darbuotojų, o jo metinė apyvarta ir (arba) bendras metinis balansas neviršija 10 000 000 EUR;
 - b) jis nėra registruotas ilgiau negu penkerius metus. Jeigu mokesčio mokėtojui netaikomas registravimo reikalavimas, galima laikyti, kad penkerių metų laikotarpis prasideda tada, kai įmonė pradeda vykdyti ekonominę veiklą arba kai jai pradedamas taikyti įsipareigojimas mokėti mokestį;
 - c) jis nesukurtas per susijungimą;
 - d) jis neturi asocijuotosios įmonės.
4. Valstybės narės gali nustatyti, kad būtų atskaitomos labdaros įstaigoms teikiamos dovanos ir aukos.

10 straipsnis
Kiti atskaitomi straipsniai

Ilgalaikio turto nuvertėjimas, nurodytas 30–40 straipsniuose, atskaitomas.

11 straipsnis
Augimo ir investicijų skatinimo lengvata (AISL)

1. Šiame straipsnyje terminas „AISL nuosavo kapitalo bazė“ – tam tikrais mokestiniais metais susidaręs mokesčio mokėtojo nuosavo kapitalo ir jo dalyvavimo asocijuotųjų įmonių, nurodytų 56 straipsnyje, kapitale mokestinės vertės skirtumas.
2. Šiame straipsnyje terminas „nuosavas kapitalas“ – bet kuris iš šių atvejų:
 - (a) kapitalas ir rezervai, kaip nurodyta Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2013/34/ES²⁴ III priedo dalies „Kapitalas, rezervai ir įsipareigojimai“ A raide pažymėtame pavadinime;
 - (b) kapitalas ir rezervai, kaip nurodyta Direktyvos 2013/34/ES IV priedo L raide pažymėtame pavadinime;
 - (c) nuosavas kapitalas, kaip apibrėžta tarptautiniuose finansinės atskaitomybės standartuose, kurie yra patvirtinti ir naudojami Sąjungoje, remiantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1606/2002²⁵.
3. Remiantis 1–6 dalimis, iš mokesčio mokėtojo mokesčio bazės atskaitoma suma, lygiavertė dėl AISL nuosavo kapitalo bazės padidėjimo gautoms nustatytoms pajamoms. Jeigu AISL nuosavo kapitalo bazė sumažėja, apmokestinama suma, lygiavertė dėl AISL nuosavo kapitalo bazės sumažėjimo gautoms nustatytoms pajamoms.

²⁴ 2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2013/34/ES dėl tam tikrų rūšių įmonių metinių finansinių ataskaitų, konsoliduotųjų finansinių ataskaitų ir susijusių pranešimų, kuria iš dalies keičiama Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2006/43/EB ir panaikinamos Tarybos direktyvos 78/660/EEB ir 83/349/EEB (OL L 182, 2013 6 29, p. 19).

²⁵ 2002 m. liepos 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1606/2002 dėl tarptautinių apskaitos standartų taikymo (OL L 243, 2002 9 11, p. 1).

4. Pirmaisiais dešimt metų, kai mokesčio mokėtojai taikomos šios direktyvos taisyklės, AISL nuosavo kapitalo bazės padidėjimas arba sumažėjimas skaičiuojami AISL nuosavo kapitalo bazės atitinkamų mokestinių metų pabaigoje, kai taikomos šios direktyvos taisyklės, pirmąją dieną, skirtumą. Pasibaigus pirmiesiems dešimčiai mokestinių metų, AISL nuosavo kapitalo bazės sumos referencinis dydis, atskaitomas iš AISL nuosavo kapitalo bazės atitinkamų mokestinių metų pabaigoje, kasmet perkeliamas į priekį vienais mokestiniais metais.
5. 3 dalyje nurodytos nustatytos pajamos yra lygiavertės euro zonos 10 metų vyriausybės lyginamųjų obligacijų pajamingumui ankstesnių mokestinių metų gruodžio mėn., kurį skelbia Europos Centrinis Bankas, padidintam rizikos priedo dviem procentiniais punktais. Jeigu metinio pajamingumo kreivė yra neigiama, taikoma dviejų procentų mažiausia riba.
6. Pagal 66 straipsnį Komisija gali priimti deleguotuosius teisės aktus, kad nustatytų išsamesnes kovos su mokesčių vengimu taisykles, visų pirma šiose su AISL susijusiose srityse:
 - (a) grupės tarpusavio paskolų ir paskolų, susijusių su asocijuotosiomis įmonėmis;
 - (b) piniginių įnašų ir įnašų natūra;
 - (c) dalyvavimo teisių perdavimo;
 - (d) keičiant seno kapitalo kategoriją į naujo kapitalo kategoriją, kai atliekamas likvidavimas ir kuriamos pradedančiosios įmonės;
 - (e) filialų kūrimo;
 - (f) įmonių, priklausančių asocijuotosioms įmonėms, įsigijimo;
 - (g) pinigų plovimo struktūrų, derinančių palūkanų atskaitą ir sumažinimus taikant AISL;
 - (h) didinant sumas, gautinas iš paskolų finansavimo, asocijuotosioms įmonėms, palyginti su tokiais gautinomis sumomis ataskaitinę datą.

12 straipsnis *Neatskaitomi straipsniai*

Nukrypstant nuo 9 ir 10 straipsnių, toliau išvardyti straipsniai laikomi neatskaitomais:

- (a) pelno paskirstymas ir nuosavo kapitalo arba skolos sumokėjimas;
- (b) 50 % reprezentacinių išlaidų, neviršijančių [x] % pajamų sumos tais mokestiniais metais;
- (c) nepaskirstytųjų pajamų perkėlimas į rezervą, kuris yra įmonės nuosavo kapitalo dalis;
- (d) įmonių pelno mokestis ir panašūs pelno mokesčiai;
- (e) kyšiai ir kiti neteisėti mokėjimai;
- (f) baudos ir delspinigiai, įskaitant delspinigius už pavėluotus mokėjimus, kuriuos reikia sumokėti valdžios institucijai už teisės aktų pažeidimus;
- (g) išlaidos, kurias įmonė patiria siekdama gauti pajamų, neapmokestinamų pagal 8 straipsnio c, d ir e punktus;
- (h) aukos ir dovanos, išskyrus nurodytas 9 straipsnio 4 dalyje;

- (i) ilgalaikio turto įsigijimo arba kūrimo išlaidos arba išlaidos, susijusios su jo pagerinimu, kurios yra atskaitomos pagal 10 ir 18 straipsnius, išskyrus su moksliniais tyrimais ir technologine plėtra susijusias išlaidas. 33 straipsnio 1 dalies a punkte ir 33 straipsnio 2 dalies a ir b punktuose nurodytos išlaidos nelaikomos su moksliniais tyrimais ir technologine plėtra susijusiomis išlaidomis;
- (j) nuostoliai, kuriuos patiria nuolatinė buveinė trečiojoje šalyje.

13 straipsnis

Palūkanų ribojimo taisyklė

1. Atskaitoma skolinimosi išlaidų suma, neviršijanti mokesčio mokėtojo iš palūkanų gaunamų arba kitų iš finansinio turto gaunamų apmokestinamųjų pajamų sumos.
2. Atskaitomos didesnės skolinimosi išlaidos tais mokestiniais metais, kuriais jos buvo patirtos, neviršijančios 30 % mokesčio mokėtojo pajamų prieš palūkanų mokėjimą, mokesčius, nusidėvėjimą ir amortizaciją (EBITDA) arba neviršijančios 3 000 000 EUR sumos, priklausomai nuo to, kuri suma yra didesnė.

Pagal šį straipsnį, jeigu mokesčio mokėtojui leidžiama arba jam reikia veikti grupės vardu, kaip apibrėžta nacionalinėse grupės apmokestinimo sistemos taisyklėse, mokesčio mokėtoju laikoma visa grupė. Tokiomis aplinkybėmis didesnės skolinimosi išlaidos ir EBITDA apskaičiuojamos visos grupės lygmeniu. 3 000 000 EUR suma numatoma visai grupei.

3. EBITDA apskaičiuojamos prie mokesčių mokėtojo mokesčio bazės vėl pridedant pagal mokesčius patikslintas didesnių skolinimosi išlaidų sumas, taip pat pagal mokesčius patikslintas nusidėvėjimo ir amortizacijos sumas. Neapmokestinamos pajamos į mokesčio mokėtojo EBITDA neįtraukiamos.
4. Nukrypstant nuo 2 dalies, kai mokesčio mokėtojas laikomas savarankiška įmone, jis turi teisę visiškai atskaityti didesnes skolinimosi išlaidas. Savarankiška įmonė – mokesčio mokėtojas, nepriklausantis konsoliduotai grupei finansinės atskaitomybės tikslais ir neturintis asocijuotųjų įmonių arba nuolatinių buveinių.
5. Nukrypstant nuo 2 dalies, didesnės skolinimosi išlaidos visiškai atskaitomos, jeigu jos susijusios su:
 - (a) paskolomis, suteiktomis iki [politinio susitarimo dėl šios direktyvos data], išskyrus visus vėlesnius tų paskolų sąlygų pakeitimus;
 - (b) paskolomis, kurios naudojamos ilgalaikiams viešosios infrastruktūros projektams finansuoti, kai projekto vykdytojas, skolinimosi išlaidos, turtas ir pajamos yra Sąjungoje.

B punkte terminas „ilgalaikis viešosios infrastruktūros projektas“ – projektas, kurio tikslas yra sukurti, modernizuoti, valdyti arba prižiūrėti didelės apimties turtą, kurį valstybė narė laiko svarbiu bendrajam viešajam interesui.

Kai taikomas b punktas, bet kokios pajamos, gautos iš ilgalaikio viešosios infrastruktūros projekto, į mokesčio mokėtojo EBITDA neįtraukiamos.

6. Didesnės skolinimosi išlaidos, kurių negalima atskaityti konkrečiais mokestiniais metais perkeliama be laiko apribojimo.
7. 1–6 dalys netaikomos finansų įmonėms, įskaitant tas, kurios priklauso konsoliduotai grupei finansinės atskaitomybės tikslais.

14 straipsnis

Akcininkų, tiesioginių šių akcininkų giminių arba asocijuotųjų įmonių naudai patirtos išlaidos

Akcininkui, kuris yra fizinis asmuo, jo sutuoktiniui, pagal tiesiąją giminystės liniją tėvams ir protėviams arba palikuonims suteikta nauda arba asocijuotosioms įmonėms, nurodytoms 56 straipsnyje, suteikta nauda nelaikoma atskaitomomis išlaidomis, jeigu tokia nauda neteikiama nepriklausomai trečiajai šaliai.

III SKYRIUS

LAIKO IR DYDŽIO NUSTATYMAS

15 straipsnis

Bendrieji principai

Pajamos ir išlaidos, taip pat visi kiti atskaitomi straipsniai pripažįstami mokestiniais metais, kuriais jie susikaupia arba atsiranda, jeigu šioje direktyvoje nenumatyta kitaip.

16 straipsnis

Pajamų susikaupimas

1. Pajamos susikaupia tuo metu, kai atsiranda teisė jas gauti ir kai jas galima patikimai įvertinti, nepriklausomai nuo to, ar atitinkamos sumos buvo iš tikrųjų sumokėtos.
2. Iš prekių prekybos gautos pajamos laikomos susikaupusiomis, kaip nustatyta 1 dalyje, kai atitinkamos šios sąlygos:
 - (a) mokesčio mokėtojas perduoda pirkėjui parduotų prekių nuosavybę;
 - (b) mokesčio mokėtojas nevykdo veiksmingos parduotų prekių kontrolės.
 - (c) pajamų suma gali būti patikimai įvertinta;
 - (d) tikėtina, kad mokesčio mokėtojas gaus su sandoriu susijusią ekonominę naudą;
 - (e) su sandoriu susijusios patirtos ar būsimos išlaidos gali būti patikimai įvertintos.
3. Pajamos, gautos teikiant paslaugas, laikomos susikaupusiomis, jeigu tos paslaugos buvo suteiktos ir jeigu atitinkamos šios sąlygos:
 - (a) pajamų suma gali būti patikimai įvertinta;
 - (b) tikėtina, kad teikėjas gaus su sandoriu susijusią ekonominę naudą;
 - (c) sandorio įvykdymo lygis gali būti patikimai įvertintas mokestinių metų pabaigoje;
 - (d) su sandoriu susijusios patirtos ar būsimos išlaidos gali būti patikimai įvertintos.

Jeigu nesilaikoma a–d punktuose nustatytų kriterijų, pajamos, gautos teikiant paslaugas, laikomos susikaupusiomis tik tiek, kiek jos suderinamos su atskaitomomis išlaidomis.
4. Jeigu mokesčio mokėtojas gauna pajamų iš mokėjimų, kuriuos numatoma vykdyti keliais etapais, jos laikomos susikaupusiomis, kai atskira dalinė įmoka tampa mokėtina.

17 straipsnis
Atskaitomų išlaidų atsiradimas

Atskaitomos išlaidos atsiranda tuo metu, kai atitinkamos šios sąlygos:

- (a) atsiranda įpareigojimas atlikti mokėjimą; jeigu išlaidas sudaro mokesčio mokėtojo atliekami mokėjimai keliais etapais, įpareigojimas atlikti mokėjimą atsiranda tada, kai atskira dalinė įmoka tampa mokėtina;
- (b) įpareigojimo sumą galima pakankamai tiksliai nustatyti kiekybiškai;
- (c) prekybos prekėmis atveju, kai mokesčio mokėtojui perduodama reikšminga rizikos dalis ir prekių nuosavybės teikiama nauda, o paslaugų teikimo atveju – kai jos mokesčio mokėtojui buvo suteiktos.

18 straipsnis
Su nenuvertėjančiu turtu susijusios išlaidos

38 straipsnyje nurodyto ilgalaikio materialiojo turto įsigijimo arba kūrimo išlaidos arba išlaidos šiam turtui pagerinti atskaitomos mokestiniais metais, kuriais ilgalaikis turtas perleistas, jeigu pajamos, gautos už perleistą turtą, įtraukiamos į mokesčio bazę.

19 straipsnis
Atsargų ir nebaigtų gaminių įvertinimas

- 1. Bendra mokestinių metų atskaitomų išlaidų suma padidinama atsargų ir nebaigtų gaminių verte mokestinių metų pradžioje ir sumažinama atsargų ir nebaigtų gaminių verte tų pačių mokestinių metų pabaigoje, išskyrus atsargas ir nebaigtus gaminius, susijusius su 22 straipsnyje nurodytomis ilgalaikėmis sutartimis.
- 2. Atsargų ir nebaigtų gaminių savikaina nuolat nustatoma naudojant principo „pirmas į, pirmas iš“ ir „paskutinis į, pirmas iš“ metodą arba išlaidų svertinio vidurkio metodą.
- 3. Atsargų ir nebaigtų gaminių, į kuriuos įtraukti elementai, kurie vienas kito tarpusavyje paprastai nepakeičia, bei pagamintų prekių arba suteiktų paslaugų ir išskaidytų konkretiems projektams savikaina nustatoma atskirai.

20 straipsnis
Vertinimas

- 1. Mokesčio bazė apskaičiuojama remiantis šiais elementais:
 - (a) piniginiu atlygiu už sandorį, pavyzdžiui, parduotų prekių arba suteiktų paslaugų kaina;
 - (b) rinkos verte, kai atlygis už sandorį visiškai arba iš dalies nepiniginis;
 - (c) rinkos verte, jeigu gaunama nepiniginė dovana;
 - (d) prekybai laikomo finansinio turto ir įsipareigojimų verte.
- 2. Mokesčio bazė, į kurią įtraukiamos pajamos ir išlaidos, apskaičiuojama eurai per mokestinius metus arba paskutinę mokestinių metų dieną pagal metinį vidutinį Europos centrinio banko nustatytą kalendorinių metų valiutos keitimo kursą arba, jeigu mokestiniai metai nesutampa su kalendoriniais metais, pagal per visus mokestinius metus kasdien Europos centrinio banko skelbiamų kursų vidurkį.

3. 2 dalis netaikoma mokesčio mokėtojams valstybėse narėse, neįsivedusiose euro.

21 straipsnis

Prekybai laikomas finansinis turtas ir įsipareigojimai (prekybos knyga)

1. Finansinis turtas arba įsipareigojimai priskiriami prekybai laikomam finansiniam turtui ir įsipareigojimams, jeigu:
 - (a) jis įgyjamas ar prisiimamas pirmiausia siekiant greitai jį parduoti arba perpirkti;
 - (b) jis yra bendrai valdomų finansinių priemonių, įskaitant išvestines priemones, portfelio dalis ir yra įrodymų, kad jos neseniai buvo panaudotos trumpalaikio pobūdžio pelnui gauti.
2. Nukrypstant nuo 16 ir 17 straipsnių, prekybai laikomo finansinio turto arba įsipareigojimų rinkos vertės, apskaičiuotos mokestinių metų pradžioje arba pirkimo dieną, jei data yra vėlesnė, ir jų rinkos vertės, apskaičiuotos mokestinių metų pabaigoje, skirtumas įtraukiamas į tų mokestinių metų mokesčio bazę.
3. Pajamos, gautos perleidžiant prekybai laikomą finansinį turtą arba įsipareigojimus, pridedamos prie mokesčio bazės. To turto arba įsipareigojimų rinkos vertė mokestinių metų pradžioje arba pardavimo dieną, jei data vėlesnė, atskaitoma iš mokesčio bazės.
4. Jei paskirstytas pelnas gaunamas už prekybai laikomą dalyvavimo dalį, 8 straipsnio d punkte nurodyta įtraukimo į mokesčio bazę išimtis netaikoma.
5. Nukrypstant nuo 8 straipsnio c punkto, finansinio turto arba įsipareigojimų, kuris nebelaikomas prekybai, bet tebelaikomas kaip ilgalaikis turtas, rinkos vertės, apskaičiuotos mokestinių metų pradžioje arba pirkimo dieną, jei data yra vėlesnė, ir jų rinkos vertės, apskaičiuotos mokestinių metų pabaigoje, skirtumas įtraukiamas į tų mokestinių metų mokesčio bazę.

Nukrypstant nuo 8 straipsnio c punkto, finansinio turto arba įsipareigojimų, kuris nebelaikomas kaip ilgalaikis turtas, bet tebelaikomas prekybai, rinkos vertės, apskaičiuotos mokestinių metų pradžioje arba pirkimo dieną, jei data yra vėlesnė, ir jų rinkos vertės, apskaičiuotos mokestinių metų pabaigoje, skirtumas įtraukiamas į tų mokestinių metų mokesčio bazę.

Finansinio turto arba įsipareigojimų rinkos vertė mokestinių metų, per kuriuos ilgalaikis turtas tapo prekybai laikomu turtu arba įsipareigojimais ir atvirkščiai, pabaigoje taip pat laikoma rinkos verte kitų metų po pasikeitimo pradžioje.
6. 8 straipsnio c punkte nurodytas laikotarpis prasideda arba yra pertraukiamas tada, kai finansinis turtas arba įsipareigojimai nebelaikomi prekybai ir nebėra ilgalaikis turtas.

22 straipsnis

Ilgalaikės sutartys

1. Ilgalaikė sutartis yra tokia sutartis, kuri atitinka visas šias sąlygas:
 - (a) yra sudaryta dėl gamybos, instaliavimo ar statybos darbų arba dėl paslaugų teikimo;
 - (b) jos terminas yra ilgesnis arba tikėtina, kad bus ilgesnis, negu 12 mėnesių.

2. Nukrypstant nuo 16 straipsnio, su ilgalaike sutartimi susijusių pajamų suma laikoma susikaupusia, kai ji atitinka atitinkamais mokestiniais metais įvykdytą ilgalaikės sutarties dalį. Ilgalaikės sutarties įvykdymo procentinė dalis nustatoma atsižvelgiant į tų metų išlaidų ir bendrų apskaičiuotų išlaidų santykinę dalį.
3. Išlaidos, susijusios su ilgalaikėmis sutartimis, atskaitomos tais mokestiniais metais, kuriais jos patiriamos.

23 straipsnis
Atidėjiniai

1. Nukrypstant nuo 17 straipsnio, jeigu mokestinių metų pabaigoje nustatoma, kad mokesčio mokėtojas turi teisinį įsipareigojimą arba galimą būsimą teisinį įsipareigojimą, atsirandantį dėl vykdomos veiklos arba sandorių tais arba ankstesniais mokestiniais metais, bet kokia suma, susidariusi dėl to įsipareigojimo, kurią galima patikimai apskaičiuoti, atskaitoma, jeigu tikimasi, kad galiausiai padengus sumą bus gautos atskaitomos išlaidos.

Šiame straipsnyje teisinis įsipareigojimas gali atsirasti dėl:

- (a) sutarties,
- (b) teisės akto;
- (c) bendro pobūdžio arba konkrečiam mokesčio mokėtojui taikomo administracinio akto;
- (d) kitų teisinių veiksmų.

Jeigu įsipareigojimas susijęs su veikla arba sandoriu, kuris tęsis būsimus mokestinius metus, atidėjiniai paskirstomi proporcingai numatytai veiklos arba sandorio trukmei.

Pagal šio straipsnio nuostatas atidėjiniai peržiūrimi ir patikslinami kiekvienų mokestinių metų pabaigoje. Tolimesniais mokestiniais metais apskaičiuojant mokesčio bazę atsižvelgiama į sumas, kurios pagal šį straipsnį jau buvo atskaitytos.

2. 1 dalyje nurodyta patikimai apskaičiuota suma yra numatytos išlaidos, kurių reikia esamiems įsipareigojimams įvykdyti iki mokestinių metų pabaigos, su sąlyga, kad sąmata grindžiama visais svarbiais veiksniais, įskaitant įmonės, grupės arba pramonės šakos ankstesnę patirtį. Apskaičiuojant atidėjinių sumą taikomos šios nuostatos:
 - (a) atsižvelgiama į visą riziką ir neapibrėžtumą, tačiau neapibrėžtumu perteklinių atidėjinių sudarymas nepateisinamas;
 - (b) jeigu atidėjinių terminas yra 12 mėnesių arba ilgesnis ir nėra sutartos diskonto normos, atidėjiniai diskontuojami pagal metinį euro tarpbankinio skolinimo palūkanų normos („Euribor“) vidurkį už įsipareigojimus, kurių įvykdymo terminas – 12 mėnesių, kaip paskelbta Europos centrinio banko, kalendoriniais metais, kuriais baigiasi mokestiniai metai;
 - (c) atsižvelgiama į būsimus įvykius, kai jie pagrįstai gali įvykti;
 - (d) atsižvelgiama į būsimą naudą, tiesiogiai susijusią su įvykiu, dėl kurio daromi atidėjiniai.
3. Atidėjiniai neatskaitomi dėl:
 - (a) nenumatytų nuostolių;

- (b) būsimų išlaidų padidėjimo.

24 straipsnis
Pensijos

Valstybė narė gali numatyti pensijų atidėjinių atskaitymą.

25 straipsnis
Blogų skolų atskaitymas

1. Leidžiama atskaityti būsimas blogas skolas, jeigu atitinkamos šios sąlygos:
 - (a) mokesčių metų pabaigoje mokesčio mokėtojas ėmėsi visų pagrįstų priemonių, nurodytų šio straipsnio 2 dalyje, mokėjimui atlikti ir tikėtina, kad nebus galima grąžinti visos skolos arba jos dalies, arba mokesčio mokėtojas turi daug vienodų gautinų sumų, kurios visos turi būti gautos iš to paties įmonės veiklos sektoriaus, ir gali patikimai apskaičiuoti būsimų blogų skolų sumą procentais su sąlyga, kad kiekvienos vienodos gautinos sumos vertė yra mažesnė nei 0,1 % visų vienodų gautinų sumų vertės. Kad vertė būtų patikimai apskaičiuota, mokesčio mokėtojas atsižvelgia į visus susijusius veiksnius, įskaitant patirtį;
 - (b) skolininkas nepalaiko su mokesčio mokėtoju 3 straipsnyje nurodytų ryšių, taip pat nei skolininkas, nei mokesčio mokėtojas nėra asocijuotosios įmonės, nurodytos 56 straipsnyje. Jeigu skolininkas yra fizinis asmuo, jis, jo sutuoktinis, pagal tiesiąją giminystės liniją tėvai ir protėviai arba palikuonys negali tiesiogiai arba netiesiogiai dalyvauti mokesčio mokėtojui valdant ir kontroliuojant savo kapitalą, kaip nurodyta 56 straipsnyje;
 - (c) dėl blogos skolos neprašyta atskaitymo pagal 39 straipsnį;
 - (d) kai bloga skola siejama su pirkėjų įsiskolinimu, skolą atitinkanti suma į mokesčio bazę įtraukiama kaip pajamos.
2. Nustatant, ar imtasi visų pagrįstų priemonių, kad būtų atliktas mokėjimas, atsižvelgiama į a–e punktuose išvardytus elementus su sąlyga, kad jie grindžiami šiais objektyviais įrodymais:
 - (a) ar išieškojimo išlaidos proporcingos skolai;
 - (b) ar yra kokių nors sėkmingo išieškojimo perspektyvų;
 - (c) ar tam tikromis aplinkybėmis pagrįsta tikėtis, kad mokesčio mokėtojas ims išieškojimo;
 - (d) laikotarpiu, praėjusiu nuo galutinio įsipareigojimo įvykdymo termino;
 - (e) ar skolininkas paskelbtas nemokiu, ar pradėti teisiniai veiksmai arba ar buvo kreiptasi į skolų išieškotoją.
3. Jeigu apmokamas anksčiau kaip bloga skola atskaitytas mokėjimo reikalavimas, susigražinta suma pridedama prie apmokėjimo metų mokesčio bazės.

26 straipsnis
Rizikos draudimas

1. Iš rizikos draudimo priemonės gautas pelnas ir nuostoliai, atsirandantys dėl vertinimo arba perleidimo veiksmų, vertinami taip pat kaip atitinkamas apdrausitojo objekto pelnas ir nuostoliai. Rizikos draudimo ryšys yra, jeigu atitinkamos abi šios sąlygos:
 - (a) rizikos draudimo ryšys oficialiai nustatytas ir iš anksto patvirtintas dokumentais;
 - (b) tikimasi, kad rizikos draudimas bus labai veiksmingas, ir veiksmingumą galima patikimai nustatyti.
2. Jeigu rizikos draudimo ryšys yra pertraukiamas arba jau turima finansinė priemonė vėliau yra laikoma rizikos draudimo priemone ir dėlto taikoma skirtinga apmokestinimo tvarka, naujos rizikos draudimo priemonės vertės, nustatomos pagal 20 straipsnį mokesčių metų pabaigoje, ir rinkos vertės tų pačių finansinių metų pradžioje skirtumas įtraukimas į mokesčio bazę.

Rizikos draudimo priemonės rinkos vertė mokesčių metų, per kuriuos tai priemonei imta taikyti skirtingą apmokestinimo tvarką, pabaigoje sutampa su rinkos verte kitų metų po pasikeitimo pradžioje.

27 straipsnis
Atsargų ir nebaigtų gaminių vertinimas

1. Mokesčio mokėtojas nuosekliai naudoja tą patį visų panašaus pobūdžio ir paskirties atsargų ir nebaigtų gaminių vertinimo metodą.

Atsargų ir nebaigtų gaminių savikaina apima visas įsigijimo išlaidas, tiesiogines perdirbimo išlaidas ir kitas tiesiogines išlaidas, patirtas vežant atsargas ir nebaigtus gaminius į jų buvimo vietą ir suteikiant jiems būklę, nustatytą atitinkamais mokesčiais metais.

Išlaidos nurodomos be pridėtinės vertės mokesčio.

Mokesčio mokėtojas, kuris netiesiogines išlaidas įtraukė į atsargų ir nebaigtų gaminių vertinimą prieš pradedant taikyti šią direktyvą, gali ir toliau taikyti netiesioginių išlaidų metodą.
2. Atsargos ir nebaigti gaminiai vertinami paskutinę mokesčių metų dieną pagal savikainą arba grynąją galimo realizavimo vertę (mažesniąją iš jų).

Grynoji galimo realizavimo vertė – apskaičiuota pardavimo kaina įprastinės veiklos metu, atėmus apskaičiuotas gamybos užbaigimo išlaidas ir apskaičiuotas pardavimo išlaidas.

28 straipsnis
Draudimo įmonės

Draudimo įmonėms, kurioms leidžiama vykdyti veiklą valstybėse narėse pagal Tarybos direktyvą 73/239/EEB²⁶ dėl draudimo, išskyrus gyvybės draudimą, Europos Parlamento ir

²⁶ 1973 m. liepos 24 d. Pirmoji Tarybos direktyva 73/239/EEB dėl įstatymų ir kitų teisės aktų, susijusių su tiesioginio draudimo, išskyrus gyvybės draudimą, veiklos pradėjimu ir vykdymu, derinimo (OL L 228, 1973 8 16, p. 3).

Tarybos direktyvą 2002/83/EB²⁷ dėl gyvybės draudimo ir Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2005/68/EB²⁸ dėl perdraudimo, taikomos šios papildomos taisyklės:

- (a) į mokesčio bazę įtraukiamas turto, į kurį investuojama gyvybės draudimo poliso turėtojo naudai su investicine rizika ir kurį turi gyvybės draudimo įmonės, rinkos vertės, nustatytos tų pačių mokestinių metų pabaigoje ir pradžioje, arba užbaigus pirkimą, jeigu jis atliktas vėliau, skirtumas;
- (b) į mokesčio bazę įtraukiamas turto, į kurį investuojama gyvybės draudimo poliso turėtojo naudai su investicine rizika ir kurį turi gyvybės draudimo įmonės, rinkos vertės, nustatytos perleidimo metu ir mokestinių metų pradžioje, arba užbaigus pirkimą, jeigu jis atliktas vėliau, skirtumas;
- (c) į mokesčio bazę įtraukiamas gyvybės draudimo įmonių gautas paskirstytas pelnas;
- (d) draudimo įmonių techniniai atidėjiniai, nustatyti pagal Direktyvą 91/674/EEB²⁹, atskaitomi, išskyrus svyravimo išlyginimo atidėjinius. Valstybė narė gali numatyti svyravimo išlyginimo atidėjinių atskaitymą. Atskaitomos sumos peržiūrimos ir patikslinamos kiekvienų mokestinių metų pabaigoje. Apskaičiuojant mokesčio bazę atsižvelgiama į sumas, kurios jau buvo atskaitytos.

29 straipsnis

Perkėlimo apmokestinimas

1. Suma, lygiavertė perkėlimo turto rinkos vertei turto perkėlimo metu, atėmus jo vertę mokesčio tikslais, laikoma sukauptomis pajamomis šiomis aplinkybėmis:
 - (a) jeigu mokesčių mokėtojas perkelia turtą iš savo pagrindinės buveinės į savo nuolatinę buveinę kitoje valstybėje narėje arba trečiojoje šalyje;
 - (b) jeigu mokesčių mokėtojas perkelia turtą iš savo nuolatinės buveinės vienoje valstybėje narėje į savo pagrindinę buveinę arba kitą nuolatinę buveinę kitoje valstybėje narėje arba trečiojoje šalyje, jei nuolatinės buveinės valstybė narė dėl perkėlimo netenka teisės apmokestinti perkėlimo turto;
 - (c) jeigu mokesčio mokėtojas perkelia savo rezidavimo vietą mokesčių tikslais į kitą valstybę narę arba į trečiąją šalį, išskyrus turtą, kuris lieka faktiškai susijęs su nuolatine buveine pirmojoje valstybėje narėje;
 - (d) jeigu mokesčių mokėtojas perkelia savo nuolatinės buveinės vykdomą veiklą iš vienos valstybės narės į kitą valstybę narę arba trečiąją šalį, jei nuolatinės buveinės valstybė narė dėl perkėlimo netenka teisės apmokestinti perkėlimo turto.
2. Valstybė narė, į kurią perkeliamas turtas, rezidavimo vieta mokesčių tikslais arba nuolatinės buveinės vykdoma veikla, pripažįsta rinkos vertę, kurią mokesčio mokėtojo arba nuolatinės buveinės valstybė narė nustatė kaip pradinę turto vertę mokesčio tikslais.

²⁷ 2002 m. lapkričio 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2002/83/EB dėl gyvybės draudimo (OL L 345, 2002 12 19, p. 1).

²⁸ 2005 m. lapkričio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2005/68/EB dėl perdraudimo ir iš dalies keičianti Tarybos direktyvas 73/239/EEB, 92/49/EEB ir Direktyvas 98/78/EB bei 2002/83/EB (OL L 323, 2005 12 9, p. 1).

²⁹ 1991 m. gruodžio 19 d. Tarybos direktyva 91/674/EEB dėl draudimo įmonių metinės finansinės atskaitomybės ir konsoliduotos finansinės atskaitomybės (OL L 374, 1991 12 31, p. 1).

3. Šis straipsnis netaikomas perkeltam turtui, susijusiam su vertybinių popierių finansavimu, turtui, kuris pateikiamas kaip užstatas, arba kai turto perkėlimas vykdomas siekiant įvykdyti prudencinius kapitalo reikalavimus arba likvidumo valdymo tikslu ir kai numatyta turtą grąžinti į perkėlėjo valstybę narę per 12 mėnesių laikotarpį.

IV SKYRIUS

ILGALAIKIO TURTO NUVERTĖJIMAS

30 straipsnis

Ilgalaikio turto registras

1. Kiekvieno ilgalaikio turto įsigijimo arba sukūrimo arba pagerinimo išlaidos, kartu nurodant atitinkamą datą, į ilgalaikio turto registrą įrašomos atskirai.
2. Kai ilgalaikis turtas perleidžiamas, ilgalaikio turto registre užregistruojama išsami informacija apie perleidimą, įskaitant perleidimo datą, ir visos pajamos ar kompensacijos, gautos už turto perleidimą.
3. Ilgalaikio turto registras tvarkomas taip, kad jame būtų pakankamai informacijos, įskaitant nuvertėjimo duomenis, siekiant apskaičiuoti mokesčio bazę.

31 straipsnis

Nuvertėjimo bazė

1. Nuvertėjimo bazę sudaro išlaidos, tiesiogiai susijusios su ilgalaikio turto įsigijimu, sukūrimu arba pagerinimu. Atskaitomas pridėtinės vertės mokestis į šias išlaidas neįskaičiuojamas. Į ilgalaikio turto įsigijimo, sukūrimo arba pagerinimo išlaidas palūkanos neįskaičiuojamos.
2. Dovanoto turto nuvertėjimo bazė yra į pajamas įtraukta jo rinkos vertė.
3. Nuvertėjančio ilgalaikio turto nuvertėjimo bazė mažinama bet kokios viešosios subsidijos suma, tiesiogiai susijusia su turto įsigijimu, sukūrimu arba pagerinimu, kaip nurodyta 8 straipsnio a punkte.
4. Į nenaudojamo ilgalaikio turto nuvertėjimą neatsižvelgiama.

32 straipsnis

Teisė apskaičiuoti nuvertėjimą

1. Pagal 3 dalį nuvertėjimą atskaito ekonominis savininkas.
2. Nuomos sutarčių, pagal kurias ekonominė ir teisinė nuosavybė nesutampa, atveju ekonominis savininkas turi teisę nuo savo mokesčio bazės atskaityti nuomos įmokos palūkanų elementą, jeigu tas elementas nėra įtrauktas į teisinio savininko mokesčio bazę.
3. Jeigu turto ekonominio savininko negalima nustatyti, nuvertėjimą turi teisę atskaityti teisinis savininkas. Tokiu atveju nuomos įmokos palūkanų ir kapitalo elementai į teisinio savininko mokesčio bazę neįtraukiami, juos atskaito nuomininkas.

4. Tuo pačiu metu ilgalaikio turto nuvertėjimą gali apskaičiuoti ne daugiau kaip vienas mokesčio mokėtojas, jeigu juridinė arba ekonominė nuosavybės teisė nepriklauso keliems mokesčio mokėtojams.
5. Mokesčio mokėtojas negali atsisakyti skaičiuoti nuvertėjimo.
6. Pagal 66 straipsnį Komisija gali priimti deleguotuosius teisės aktus dėl:
 - (a) įgyjamo turto teisinės ir ekonominės nuosavybės, visų pirma nuomos būdu, apibrėžties;
 - (b) nuomos įmokų kapitalo ir palūkanų elementų apskaičiavimo;
 - (c) nuomojamo turto nuvertėjimo bazės apskaičiavimo.

33 straipsnis

Atskirai nuvertėjantis turtas

1. Nepažeidžiant 2 dalies ir 37 bei 38 straipsnių, ilgalaikio turto nuvertėjimas apskaičiuojamas atskirai per nustatytą jo naudingo tarnavimo laiką pagal tiesinį metodą. Nustatomas toks ilgalaikio turto naudingo tarnavimo laikas:
 - (a) komercinių pastatų, biurų, kitų pastatų ir kito nekilnojamojo turto, naudojamo verslui, išskyrus pramoninius pastatus ir struktūras – 40 metų;
 - (b) pramoninių pastatų ir struktūrų – 25 metai;
 - (c) ilgo tarnavimo laiko ilgalaikio materialiojo turto, išskyrus a ir b punktuose nurodytą turtą – 15 metų;
 - (d) vidutinio tarnavimo laiko ilgalaikio materialiojo turto – 8 metai;
 - (e) ilgalaikio nematerialiojo turto – turto laikotarpis, per kurį turtas teisiškai apsaugotas arba į kurį suteikiama teisė, arba, jeigu laikotarpio negalima nustatyti – 15 metų.
2. Naudoti pastatai ir kitų rūšių nekilnojamasis turtas, naudotas ilgo tarnavimo laiko ilgalaikis materialusis turtas ir vidutinio tarnavimo laiko ilgalaikis materialusis turtas ir naudotas ilgalaikis nematerialusis turtas nuvertėja pagal šias taisykles:
 - (a) naudotų komercinių pastatų, biurų, kitų pastatų ir kito nekilnojamojo turto, naudojamo verslui, išskyrus pramoninius pastatus ir struktūras – 40 metų, jeigu mokesčio mokėtojas neįrodo, kad apskaičiuotas likęs pastato naudingo tarnavimo laikas trumpesnis negu 40 metų; tokiu atveju jis nuvertėja per trumpesnį laiką;
 - (b) naudotų pramoninių pastatų ir struktūrų – 25 metai, jeigu mokesčio mokėtojas neįrodo, kad apskaičiuotas likęs pastato naudingo tarnavimo laikas trumpesnis negu 25 metai; tokiu atveju jis nuvertėja per trumpesnį laiką;
 - (c) naudoto ilgo tarnavimo laiko ilgalaikio materialiojo turto, išskyrus a ir b punktuose nurodytą turtą – 15 metų, jeigu mokesčio mokėtojas neįrodo, kad apskaičiuotas likęs pastato naudingo tarnavimo laikas trumpesnis negu 15 metų; tokiu atveju jis nuvertėja per trumpesnį laiką;
 - (d) vidutinio tarnavimo laiko ilgalaikio materialiojo turto – 8 metai, jeigu mokesčio mokėtojas neįrodo, kad apskaičiuotas likęs pastato naudingo tarnavimo laikas trumpesnis negu 8 metai; tokiu atveju jis nuvertėja per trumpesnį laiką;

- (e) naudoto ilgalaikio nematerialiojo turto – 15 metų, jeigu negalima nustatyti likusio laikotarpio, per kurį taikoma turto teisinė apsauga arba per kurį į jį suteikiama teisė; tokiu atveju jis nuvertėja per tą laikotarpį.

34 straipsnis

Laikas

1. Visų metų nuvertėjimas atskaitomas ilgalaikio turto įsigijimo arba naudojimo pradžios metais, atsižvelgiant į tai, kurie iš jų vėlesni. Perleidimo metais nuvertėjimas neatskaitomas.
2. Perleisto ilgalaikio turto arba ilgalaikio turto, sugadinto taip, kad jo nebegalima naudoti verslui, vertė mokesčio tikslais ir su tuo turtu susijusio pagerinimo išlaidų vertė mokesčio tikslais atskaitoma nuo perleidimo arba sugadinimo metų mokesčio bazės.
3. Kai ilgalaikiam materialiajam nenuvertėjančiam turtui, taikomas išskirtinis vertės sumažėjimas pagal 39 straipsnį, atskaitomos išlaidos pagal 18 straipsnį sumažinamos, siekiant atsižvelgti į išskirtinį atskaitymą, kurį jau atliko mokesčio mokėtojas.

35 straipsnis

Pakeitimo turtui taikoma reinvestavimo nuolaida

1. Kai pajamos iš perleidžiamo (įskaitant žalos atlyginimą) atskirai nuvertėjančio turto arba ilgalaikio materialiojo turto, kuris neturi susidėvėti ar pasenti, kaip nurodyta 38 straipsnio a punkte, iki antrųjų mokestinių metų, einančių po mokestinių metų, kuriais įvyko perleidimas, pabaigos turi būti reinvestuotos į panašų turtą, kuris naudojamas tokiu pačiu arba panašiu verslo tikslu, suma, kuria tokios pajamos viršija turto vertę mokesčių tikslais, gali būti atskaitoma turto perleidimo metais. Pakeitimo turto nuvertėjimo bazė sumažinama tokia pačia suma.

Turtas, kuris perleidžiamas savanoriškai, turi priklausyti nuosavybės teise ne trumpesnę negu trejų metų laikotarpį iki perleidimo.
2. 1 dalyje nurodytą pakeitimo turtą galima įsigyti mokestiniais metais iki perleidimo. Jeigu pakeitimo turtas neįsigijamas iki antrųjų mokestinių metų, einančių po mokestinių metų, kuriais įvyko perleidimas, pabaigos, perleidimo metais atskaitoma suma, padidinta 10 %, pridedama prie mokesčio bazės antraisiais mokestiniais metais po perleidimo.

36 straipsnis

Pagerinimo išlaidų nuvertėjimas

1. Pagerinimo išlaidų nuvertėjimas apskaičiuojamas pagal ilgalaikiam turtui, kuris buvo pagerintas, taikomas taisyklės taip, lyg jos būtų susijusios su naujai įgytu ilgalaikiu turtu. Neatsižvelgiant į šią nuostatą, su išsinuomotu nekilnojamuoju turtu susijusios pagerinimo išlaidos dėl nuvertėjimo apskaičiuojamos pagal 32 straipsnį ir 33 straipsnio 2 dalies a punktą.
2. Jeigu mokesčio mokėtojas įrodo, kad numatomas likęs atskirai nuvertėjančio ilgalaikio turto naudingas tarnavimo laikas yra trumpesnis negu 33 straipsnio 1 dalyje nurodytas naudingas tarnavimo laikas, apskaičiuojamas šio trumpesnio laikotarpio turto pagerinimo išlaidų nuvertėjimas.

37 straipsnis
Bendras grupės turtas

1. 33 ir 38 straipsniuose nenurodytas ilgalaikis turtas nuvertėja kaip bendras grupės turtas pagal metinę 25 % nuvertėjimo bazės normą.
2. Bendro grupės turto nuvertėjimo bazė mokestinių metų pabaigoje yra jo vertė mokesčio tikslais ankstesnių mokestinių metų pabaigoje, patikslinta dėl turto, kuris atitinkamais mokestiniais metais įtraukiamas į bendrą grupės turtą arba iš jo išbraukiamas. Turto įsigijimo, sukūrimo arba pagerinimo išlaidos prie nuvertėjimo bazės pridedamos, o pajamos iš perleisto turto ir bet kokia gauta kompensacija už turto nuostolį arba sunaikinimą iš nuvertėjimo bazės atimamos.
3. Jeigu pagal 2 dalį apskaičiuota nuvertėjimo bazė yra neigiama suma, pridedama tokia suma, kad nuvertėjimo bazė būtų nulis. Ta pati suma pridedama prie mokesčio bazės.

38 straipsnis
Nenuvertėjantis turtas

Nenuvertėjantis turtas:

- (a) ilgalaikis materialusis turtas, kuris neturi susidėvėti ir pasenti, pavyzdžiui, žemė, vaizduojamosios dailės kūriniai, antikvariniai daiktai arba juvelyriniai dirbiniai;
- (b) finansinis turtas.

39 straipsnis
Išskirtinis vertės sumažėjimas

1. Mokesčio mokėtojas, kuris įrodo, kad 38 straipsnio a punkte nurodyto nenuvertėjančio turto vertė mokestinių metų pabaigoje sumažėjo dėl *force majeure* arba trečiųjų šalių nusikalstamos veiklos, iš mokesčio bazės gali atskaityti sumą, lygiavertę vertės sumažėjimui. Tačiau toks atskaitymas negalimas, jeigu tai turtas, kurį perleidus gautos pajamos neapmokestinamos.
2. Jeigu turto, kurio nuvertėjimas ankstesniais mokestiniais metais pagal 1 dalį buvo skaičiuojamas, vertė vėliau padidėja, padidėjimą atitinkanti suma pridedama prie mokesčio bazės tais metais, kai vertė padidėjo. Tačiau susumavus tokį pridėjimą arba pridėjimus, gauta suma neviršija iš pradžių nustatytos atskaitymo sumos.

40 straipsnis
Ilgalaikio turto kategorijų patikslinimas

Pagal 66 straipsnį Komisija gali priimti deleguotuosius aktus, kad tiksliau apibrėžtų šiame skyriuje nurodyto ilgalaikio turto kategorijas.

V SKYRIUS

NUOSTOLIAI

41 straipsnis Nuostoliai

1. Jeigu šioje direktyvoje nenumatyta kitaip, mokesčio mokėtojo rezidento arba mokesčio mokėtojo nerezidento nuolatinės buveinės mokestiniais metais patiriami nuostoliai gali būti perkelti į kitus metus ir atskaitomi vėlesniais mokestiniais metais.
2. Sumažinus mokesčio bazę, atsižvelgiant į ankstesnių mokestinių metų nuostolius, neturi būti gauta neigiama suma.
3. Mokesčio mokėtojo rezidento arba mokesčio mokėtojo nerezidento nuolatinės buveinės mokestiniais metais patiriami nuostoliai neatskaitomi, jeigu atitinkamos šios sąlygos:
 - (a) kita įmonė įsigyja teisę dalyvauti mokesčio mokėtojo kapitalo valdyme, dėl to įsigyta mokesčio mokėtojo įmonė tampa įsigijusio subjekto reikalavimus atitinkančia patronuojamąja įmone, nurodyta 3 straipsnyje;
 - (b) įsigyto mokesčio mokėtojo veikla iš esmės keičiasi: įsigytas mokesčio mokėtojas nebevykdo tam tikros veiklos, kuri sudarė daugiau kaip [60 %] jo apyvartos ankstesniais mokestiniais metais, arba pradeda vykdyti naują veiklą, kuri sudaro daugiau kaip [60 %] jo apyvartos mokestiniai metais, kai buvo pradėta ši veikla, arba kitais mokestiniais metais.
4. Pirmiausia atskaitomi seniausi nuostoliai.

42 straipsnis Nuostolių užskaita ir atskaitymo sugrąžinimas

1. Mokesčio mokėtojas rezidentas, kuris pagal 41 straipsnį atskaitęs savo nuostolius dar gauna pelno, gali papildomai atskaityti tais pačiais mokestiniais metais savo tiesioginių reikalavimus atitinkančių patronuojamųjų įmonių, nurodytų 3 straipsnio 1 dalyje, arba kitose valstybėse narėse esančių nuolatinių buveinių patirtus nuostolius. Remiantis šio straipsnio 3 ir 4 dalimis, ši nuostolių užskaita suteikiama ribotam laikotarpiui.
2. Atskaitymas yra proporcingas mokesčio mokėtojo rezidento turimai jo reikalavimus atitinkančių patronuojamųjų įmonių, nurodytų 3 straipsnio 1 dalyje, kapitalo daliai ir visam nuolatinių buveinių kapitalui. Sumažinus mokesčio mokėtojo rezidento mokesčio bazę, jokių būdu negali būti gauta neigiama suma.
3. Mokesčio mokėtojas rezidentas prie mokesčio bazės turi vėl pridėti vėlesnį pelną (sumą, ne didesnę negu anksčiau atskaityta nuostolio suma), kurią gavo jo reikalavimus atitinkančios patronuojamosios įmonės, nurodytos 3 straipsnio 1 dalyje, arba nuolatinės buveinės.
4. Remiantis 1 ir 2 dalimi atskaityti nuostoliai automatiškai vėl įtraukiami į mokesčio mokėtojo rezidento mokesčio bazę šiomis aplinkybėmis:

- (a) jeigu nuostolių atskaitymo penktųjų metų pabaigoje pelnas nebuvo pakartotinai įtrauktas arba pakartotinai įtrauktas pelnas neatitinka visos atskaitytų nuostolių sumos;
- (b) jeigu reikalavimus atitinkanti patronuojamoji įmonė, nurodyta 3 straipsnio 1 dalyje, yra parduota, uždaryta arba tapo nuolatine buveine;
- (c) jeigu nuolatinė buveinė yra parduota, uždaryta arba tapo patronuojamąja įmone;
- (d) jeigu patronuojančioji įmonė nebeatitinka 3 straipsnio 1 dalies reikalavimų.

VI SKYRIUS

MOKESČIO BAZĖS SISTEMOS TAIKymo IR ŠIOS SISTEMOS NETAIKymo TAISYKLĖS

43 straipsnis

Turto ir įsipareigojimų pripažinimas ir vertinimas

Visas turtas ir įsipareigojimai pripažįstami jų verte, kuri apskaičiuojama pagal nacionalines mokesčių taisykles iš karto prieš tą dieną, kurią mokesčio mokėtojai pradėdamos taikyti šios direktyvos taisyklės.

44 straipsnis

Ilgalaikio turto vertinimas nuvertėjimo tikslais

Be 30–40 straipsniuose išdėstytų taisyklių, toliau išvardytos taisyklės taikomos ilgalaikio turto nuvertėjimui, kai pereinama nuo nacionalinio pelno mokesčio įstatymo taikymo prie mokesčio bazės sistemos taikymo:

- (a) ilgalaikio turto, kuris atskirai nuvertėja tiek pagal anksčiau mokesčio mokėtojai taikytą nacionalinį pelno mokesčio įstatymą, tiek pagal šios direktyvos taisykles, nuvertėjimas apskaičiuojamas pagal 33 straipsnio 2 dalį;
- (b) ilgalaikis turtas, kuris atskirai nuvertėja pagal anksčiau mokesčio mokėtojai taikytą nacionalinį pelno mokesčio įstatymą, bet ne pagal šios direktyvos taisykles, įtraukiamas į bendrą grupės turtą, nurodytą 37 straipsnyje;
- (c) ilgalaikis turtas, kuris įtraukiamas į bendrą grupės turtą nuvertėjimo apskaičiavimo tikslais pagal anksčiau mokesčio mokėtojai taikytą nacionalinį pelno mokesčio įstatymą, įtraukiamas į bendrą grupės turtą, nurodytą 37 straipsnyje, nepriklausomai nuo to, ar pagal šios direktyvos taisykles jis nuvertėja atskirai;
- (d) ilgalaikio turto, kuris nenuvertėjo arba nebuvo nuvertintas pagal anksčiau mokesčio mokėtojai taikytą nacionalinį pelno mokesčio įstatymą, bet yra nuvertinamas pagal šios direktyvos taisykles, nuvertėjimas apskaičiuojamas pagal 33 straipsnio 1 dalį arba, atitinkamais atvejais, pagal 37 straipsnį;
- (e) turtas, kuris atskirai nuvertėja arba kuris įtraukiamas į bendrą grupės turtą nuvertėjimo apskaičiavimo tikslais pagal anksčiau mokesčio mokėtojai taikytą nacionalinį pelno mokesčio įstatymą, bet nenuvertėja pagal šios direktyvos taisykles, pripažįstamas jo verte, kuri apskaičiuojama pagal nacionalines mokesčių taisykles iš karto prieš tą dieną, kurią mokesčio mokėtojai pradėdamos taikyti šios direktyvos taisyklės. Šio turto mokestinė vertė atskaitoma mokestiniais metais, kuriais turtas

perleistas su sąlyga, kad pajamos, gautos už perleistą turtą, įtraukiamos į mokesčio bazę.

45 straipsnis Ilgalaikės sutartys

1. Pajamos ir išlaidos, kurios pagal 22 straipsnio 2 ir 3 dalis laikomos sukauptomis arba atsiradusiomis prieš pradedant taikyti mokesčio mokėtojai šios direktyvos taisyklės, bet kurios dar nebuvo įtrauktos į mokesčio bazę pagal anksčiau mokesčio mokėtojai taikytą nacionalinį pelno mokesčio įstatymą, pridedamos prie mokesčio bazės arba iš jos atskaitomos pagal anksčiau mokesčio mokėtojai taikytą nacionalinį teisės aktą.
2. Pajamos, kurios pagal nacionalinį pelno mokesčio įstatymą buvo apmokestintos anksčiau negu mokesčio mokėtojai pradėtos taikyti šios direktyvos taisyklės didesne suma, negu suma, kurią būtų reikėję įtraukti į mokesčio bazę pagal 22 straipsnio 2 dalį, atskaitomos iš mokesčio bazės pirmaisiais mokestiniais metais, kuriais mokesčio mokėtojai pradedamos taikyti šios direktyvos taisyklės.

46 straipsnis Atidėjiniai, pajamos ir atskaitymai

1. Atidėjiniai, nurodyti 23 straipsnyje, ir blogos skolos atskaitymai, nurodyti 25 straipsnyje, atskaitomi, jeigu jie susidaro dėl veiklos arba sandorių, kurie vykdomi po to, kai mokesčio mokėtojai pradedamos taikyti šios direktyvos taisyklės.
2. Pajamos, kurios pagal 16 straipsnį laikomos sukauptomis prieš pradedant taikyti mokesčio mokėtojai šios direktyvos taisyklės, bet kurios dar nebuvo įtrauktos į mokesčio bazę pagal anksčiau mokesčio mokėtojai taikytą nacionalinį pelno mokesčio įstatymą, pridedamos prie mokesčio bazės pagal anksčiau mokesčio mokėtojai taikytą nacionalinį teisės aktą.
3. Atskaitomos išlaidos, patirtos po to, kaip mokesčio mokėtojai pradėtos taikyti šios direktyvos taisyklės, ir susijusios su veikla ir sandoriais, vykdytais prieš taikant šią direktyvą, ir kurios nebuvo atskaitytos.
4. Sumos, kurias mokesčio mokėtojas atskaitė prieš jam pradedant taikyti šios direktyvos taisyklės, daugiau negali būti atskaitomos.

47 straipsnis Nuostoliai prieš pradedant taikyti sistemą

Mokesčio mokėtojas, į kitus metus perkeliantis nuostolius, kurie patirti prieš jam pradedant taikyti šią direktyvą ir kurie nebuvo įskaityti, gali atskaityti šiuos nuostolius iš mokesčio bazės, jeigu mokesčio mokėtojai taikomame teisės akte, pagal kurį nuostoliai buvo patirti, numatytas toks atskaitymas; atskaityti galima tokią sumą, kuri yra numatyta tame teisės akte.

48 straipsnis Turto ir įsipareigojimų pripažinimas

Jeigu šioje direktyvoje nenumatyta kitaip, mokesčio mokėtojo, kuriam šios direktyvos taisyklės nebetaikomos, turtas ir įsipareigojimai pripažįstami jų verte, kuri apskaičiuota pagal šios direktyvos taisyklės.

49 straipsnis

Mokesčio mokėtojo bendro grupės turto pripažinimas

Mokesčio mokėtojo, kuriam šios direktyvos taisyklės nebetaikomos, bendras grupės turtas vėliau taikomų nacionalinių apmokestinimo taisyklių tikslu pripažįstamas vienu bendru grupės turtu, kurio nuvertėjimas apskaičiuojamas pagal mažėjančios vertės metodą taikant metinę 25 % normą.

50 straipsnis

Su ilgalaikėmis sutartimis susijusios pajamos ir išlaidos

Mokesčio mokėtojo, kuriam šios direktyvos taisyklės nebetaikomos, su ilgalaikėmis sutartimis susijusios pajamos ir išlaidos vertinamos pagal vėliau taikomą nacionalinį pelno mokesčio įstatymą. Tačiau į pajamas ir išlaidas, į kurias jau atsižvelgta mokesčio tikslais pagal šios direktyvos taisykles, dar kartą neatsižvelgiama.

51 straipsnis

Atidėjiniai, pajamos ir atskaitymai

1. Mokesčio mokėtojo, kuriam šios direktyvos taisyklės nebetaikomos, išlaidos, kurios jau buvo atskaitytos pagal 9, 23 ir 25 straipsnius, negali būti dar kartą atskaitytos pagal vėliau taikomą nacionalinį pelno mokesčio įstatymą.
2. Mokesčio mokėtojo, kuriam šios direktyvos taisyklės nebetaikomos, pajamos, kurias mokesčio mokėtojas jau yra įtraukęs į mokesčio bazę pagal 4 straipsnio 5 dalį ir 16 straipsnį, negali būti dar kartą įtrauktos pagal vėliau taikomą nacionalinį pelno mokesčio įstatymą.
3. Pagal šios direktyvos taisykles mokesčio mokėtojo patirtos išlaidos, kurios iš dalies neįskaitomos po to, kai mokesčio mokėtojui nebetaikomos šios direktyvos taisyklės, atskaitomos pagal šios direktyvos taisykles.

52 straipsnis

Nuostoliai baigus taikyti sistemą

Mokesčio mokėtojo patirti nuostoliai, kuriems netaikoma lengvata pagal šios direktyvos taisykles, į kitus metus perkeliama pagal vėliau taikomą nacionalinį pelno mokesčio įstatymą.

VII SKYRIUS

MOKESČIO MOKĖTOJO IR KITŲ SUBJEKTŲ TARPUSAVIO RYŠIAI

53 straipsnis

Pakeitimas

1. Nukrypstant nuo 8 straipsnio c ir d punktų, mokesčio mokėtojas neatleidžiamas nuo mokesčio, taikomo pajamoms, kurias mokesčio mokėtojas gavo kaip paskirstytą pelną iš trečiojoje šalyje esančio subjekto arba kurias gavo perleisdamas trečiojoje šalyje esančio subjekto akcijas, jeigu tam subjektui jo šalyje, kuri yra rezidavimo vieta mokesčio tikslais, taikomas įstatymu nustatytas pelno mokesčio tarifas yra

mažesnis negu pusė įstatymu nustatyto pelno mokesčio tarifo, kuris būtų taikomas to mokesčio mokėtojo tokioms užsienyje gautoms pajamoms valstybėje narėje, kuri yra rezidavimo vieta mokesčio tikslais.

Pirmoji pastraipa netaikoma, jeigu valstybės narės, kurios mokesčio mokėtojas yra rezidentas mokesčio tikslais, ir trečiosios šalies, kurioje tas subjektas yra rezidentas mokesčio tikslais, dvigubo apmokestinimo išvengimo sutartyje nenumatyta nustatytų kategorijų užsienyje gautų pajamų atleidimą nuo mokesčio pakeisti jų apmokestinimu.

2. Jeigu taikoma 1 dalis, mokesčio mokėtojui taikomas mokestis už užsienyje gautas pajamas, iš jo mokestinių įsipareigojimų valstybėje narėje, kurioje jis yra rezidentas mokesčių tikslais, atskaičius trečiojoje šalyje sumokėtus mokesčius. Atskaitoma suma negali viršyti prieš atskaitymą apskaičiuotos mokesčio sumos, priskiriamos pajamoms, kurios gali būti apmokestintos.
3. Jeigu subjekto, kuris yra rezidentas mokesčio tikslais trečiojoje šalyje, akcijos perleidžiamos, valstybės narės nuostoliams šio straipsnio netaiko.

54 straipsnis

Užsienyje esančios nuolatinės buveinės pajamų apskaičiavimas

Jeigu 53 straipsnis taikomas nuolatinės buveinės trečiojoje šalyje pajamoms, jos pajamos, išlaidos ir kiti atskaitomi straipsniai nustatomi pagal šios direktyvos taisykles.

55 straipsnis

Palūkanos ir autoriniai atlyginimai bei kitos mokesčiu prie šaltinio apmokestinamos pajamos

1. Mokesčio mokėtojui leidžiama iš mokestinio įsipareigojimo atlikti atskaitymą (mokesčio kreditą), jeigu mokesčio mokėtojas gauna pajamas, kurios buvo apmokestintos kitoje valstybėje narėje arba trečiojoje šalyje, išskyrus pajamas, kurios yra neapmokestinamos pagal 8 straipsnio c, d arba e punktus.
2. Apskaičiuojant mokesčio kreditą pajamų suma sumažinama susijusių atskaitomų išlaidų suma.
3. Mokestinio įsipareigojimo mokesčio kreditas trečiojoje šalyje negali viršyti galutinio mokesčio mokėtojo pelno mokesčio įsipareigojimo, jeigu valstybės narės, kurioje jis yra rezidentas, ir trečiosios šalies susitarime nenumatyta kitaip.

VIII SKYRIUS

ASOCIJUOTŲJŲ ĮMONIŲ TARPUSAVIO SANDORIAI

56 straipsnis

Asocijuotosios įmonės

1. Jeigu mokesčio mokėtojas dalyvauja mokesčio nemokančio subjekto arba tai pačiai grupei nepriklausančio mokesčio mokėtojo valdyme, kontrolėje arba, tiesiogiai arba netiesiogiai, kapitale, dvi įmonės laikomos asocijuotosiomis įmonėmis.

Jeigu tie patys asmenys dalyvauja mokesčio mokėtojo ir mokesčio nemokančio subjekto arba tai pačiai grupei nepriklausančių mokesčio mokėtojų valdyme,

kontrolėje arba, tiesiogiai arba netiesiogiai, kapitale, visos susijusios įmonės laikomos asocijuotosiomis įmonėmis.

Mokesčio mokėtojas laikomas asocijuotąja įmone savo nuolatinės buveinės trečiojoje šalyje atžvilgiu. Mokesčio mokėtojas nerezidentas laikomas asocijuotąja įmone savo nuolatinės buveinės valstybėje narėje atžvilgiu.

2. Taikant 1 dalį taikomos šios taisyklės:

- (a) dalyvauti kontrolėje – turėti daugiau negu 20 % balsavimo teisių;
- (b) dalyvauti kapitale – turėti nuosavybės teisę į daugiau negu 20 % kapitalo;
- (c) dalyvauti valdyme – galėti daryti didelę įtaką asocijuotosios įmonės valdymui;
- (d) asmuo, jo sutuoktinis ir pagal tiesiąją giminystės liniją tėvai ir protėviai arba palikuonys laikomi vienu asmeniu.

Netiesioginio dalyvavimo atvejais, ar laikomasi šios dalies a ir b punktuose numatytų reikalavimų, nustatoma dauginant tolesnių lygių asmenų turimos dalies normas. Laikoma, kad mokesčio mokėtojas, turintis daugiau negu 50 % balsavimo teisių, turi 100 % balsavimo teisių.

Taikant 61 straipsnį, jeigu šalių mokesstinė tvarka neatitinka ir su šiuo neatitikimu yra susijęs hibridinis subjektas, pagal pirmos pastraipos a ir b punktus dalyvavimas – daugiau kaip 50 % balsavimo teisių turėjimas arba nuosavybės teisė į daugiau negu 50 % kapitalo.

57 straipsnis

Kainodaros patikslinimas asocijuotųjų įmonių tarpusavio santykiuose

- 1. Jeigu asocijuotųjų įmonių tarpusavio santykiams nustatomos arba primetamos sąlygos, kurios skiriasi nuo nepriklausomų įmonių santykiams nustatomų sąlygų, bet kokios pajamos, kurios būtų susikaupusios mokesčio mokėtojui, bet dėl tų sąlygų nulemtų priežasčių nesusikaupė, įtraukiamos į to mokesčio mokėtojo pajamas ir atitinkamai apmokestinamos.
- 2. Nuolatinei buveinei priskiriamos pajamos – tikėtinos nuolatinės buveinės pajamos, visų pirma iš sandorių su kitomis to paties mokesčio mokėtojo įmonėmis, jeigu ji būtų atskira savarankiška įmonė, vykdanči tokia pačią arba panašią veiklą tokiomis pačiomis arba panašiomis sąlygomis, atsižvelgiant į mokesčio mokėtojo per nuolatinę buveinę arba kitas to paties mokesčio mokėtojo įmones atliekamas funkcijas, naudojamą turtą ir prisiimamą riziką.

IX SKYRIUS

KOVOS SU PIKTNAUDŽIAVIMU TAISYKLĖS

58 straipsnis

Bendra kovos su piktnaudžiavimu taisyklė

- 1. Pagal šios direktyvos taisykles apskaičiuodama mokesčio bazę, valstybė narė neatsižvelgia į susitarimą ar kelis susitarimus, kurių sudarymo pagrindinis tikslas

buvo gauti mokestinės naudos, kuri prieštarauja šios direktyvos esmei ar tikslui, ir todėl, atsižvelgus į visus susijusius faktus ir aplinkybes, jie yra netikri. Susitarimas gali apimti daugiau nei vieną etapą ar dalį.

2. Taikant 1 dalį susitarimas arba keli susitarimai laikomi netikrais, jeigu jie nebuvo sukurti dėl svarių komercinių priežasčių, atspindinčių ekonominę realybę.
3. Susitarimas arba keli susitarimai, į kuriuos neatsižvelgiama pagal 1 dalį, mokesčio bazės apskaičiavimo tikslais vertinami atsižvelgiant į jų ekonominį turinį.

59 straipsnis

Kontroliuojamosios užsienio įmonės

1. Subjektas arba nuolatinė buveinė, kurių pelnui netaikomas mokestis arba kuris yra neapmokestintas pagrindinės buveinės valstybėje narėje, laikoma kontroliuojamąja užsienio įmone, jei atitinka šias sąlygas:
 - (a) jeigu tai yra subjektas, dalį, suteikiančią daugiau nei 50 % balsavimo teisių, tiesiogiai ar netiesiogiai valdo pats mokesčio mokėtojas arba kartu su savo asocijuotosiomis įmonėmis, arba jam tiesiogiai ar netiesiogiai priklauso daugiau nei 50 % kapitalo, arba jis turi teisę gauti daugiau nei 50 % to subjekto pelno; taip pat
 - (b) faktinis pelno mokestis, kurį nuo pelno sumokėjo subjektas arba nuolatinė buveinė, yra mažesnis nei pelno mokesčio, kuris būtų buvęs taikomas subjektui arba nuolatinei buveinei pagal šios direktyvos taisykles, ir faktinio pelno mokesčio, kurį nuo pelno sumokėjo subjektas arba nuolatinė buveinė, skirtumas.

Taikant pirmos pastraipos b punktą, kai apskaičiuojamas pelno mokestis, kuris būtų taikomas subjekto pelnui pagal šią direktyvą mokesčio mokėtojo valstybėje narėje, į subjekto, kuriam mokestis netaikomas arba kuris yra neapmokestinamas kontroliuojamosios užsienio įmonės jurisdikcijoje, nuolatinės buveinės pajamas neatsižvelgiama.

2. Jeigu subjektas arba nuolatinė buveinė pagal pirmą pastraipą laikomi kontroliuojamąja užsienio įmone, subjekto arba nuolatinės buveinės nepaskirstytosioms pajamoms taikomas mokestis, kai jis susijęs su šiomis kategorijomis:
 - (a) palūkanomis arba bet kokiomis kitomis panaudojus finansinį turtą gautomis pajamomis;
 - (b) autoriniais atlyginimais arba bet kokiomis kitomis pajamomis iš intelektualios nuosavybės;
 - (c) dividendais ir pajamomis iš akcijų perleidimo;
 - (d) pajamomis iš finansinės nuomos;
 - (e) pajamomis iš draudimo, bankinės ir kitos finansinės veiklos;
 - (f) pajamomis iš sąskaitas faktūras išrašančių įmonių, kurios gauna su pardavimu ir paslaugomis susijusių pajamų iš prekių ir paslaugų, įsigytų iš asocijuotųjų įmonių ir joms parduotų, ir kurios nekuria pridėtinės ekonominės vertės arba kuria nedidelę pridėtinę ekonominę vertę.

Pirma pastraipa netaikoma kontroliuojamajai užsienio įmonei, kuri yra rezidentė valstybėje narėje arba trečiojoje šalyje, kuri yra EEE susitarimo šalis, arba kuri yra ten įsikūrusi, jeigu kontroliuojamoji užsienio įmonė įsteigta dėl svarių komercinių priežasčių, atspindinčių ekonominę realybę. Taikant šį straipsnį, kontroliuojamosios užsienio įmonės veikla atspindi ekonominę realybę, jeigu jos veiklą vykdo atitinkamas darbuotojų skaičius, jai vykdyti naudojama atitinkama įranga, ji pagrįsta atitinkamu turtu ir jai vykdyti naudojamos atitinkamos patalpos.

3. Subjektas arba nuolatinė buveinė nelaikomi 1 dalyje nurodyta kontroliuojamąja užsienio įmone, jeigu ne daugiau kaip trečdalis subjekto arba nuolatinės buveinės susikaupusių pajamų priskiriamos 2 dalies a–f punktuose išvardytoms kategorijoms.

Finansų įmonės nelaikomos 1 dalyje nurodytomis kontroliuojamomis užsienio įmonėmis, jeigu ne daugiau kaip trečdalis subjekto arba nuolatinės buveinės susikaupusių pajamų pagal 2 dalies a–f punktuose išvardytas kategorijas gaunamos iš sandorių su mokesčio mokėtoju arba jo asocijuotosiomis įmonėmis.

60 straipsnis

Kontroliuojamosios užsienio įmonės pajamų apskaičiavimas

1. Į mokesčio bazę įtrauktinos pajamos apskaičiuojamos pagal šios direktyvos taisykles. Subjekto arba nuolatinės buveinės nuostoliai į mokesčio bazę neįtraukiami, bet perkeliama į kitus metus ir į juos atsižvelgiama vėlesniais mokestiniais metais taikant 59 straipsnį.
2. Jeigu kontroliuojamoji užsienio įmonė yra subjektas, į mokesčio bazę įtrauktinos pajamos apskaičiuojamos proporcingai mokesčio mokėtojo teisėms į užsienio subjekto pelno dalį. Jeigu kontroliuojamoji užsienio įmonė yra nuolatinė buveinė, į mokesčio bazę įtraukiamos visos pajamos.
3. Subjekto arba nuolatinės buveinės pajamos įtraukiamos į mokestinių metų, kuriais baigiasi subjekto arba nuolatinės buveinės mokestiniai metai, mokesčio bazę.
4. Jeigu subjektas paskirsto pelną mokesčio mokėtojui iš pajamų, anksčiau įtrauktų į mokesčio mokėtojo mokesčio bazę pagal 59 straipsnį, ir mokesčio mokėtojas privalo mokėti mokestį, taikomą šiam paskirstytajam pelnui, anksčiau į mokesčio bazę pagal 59 straipsnį įtrauktos pajamų sumos atskaitomos iš mokesčių bazės, kai apskaičiuojamas mokesčio mokėtojo mokestinis įsipareigojimas, susijęs su paskirstytuoju pelnu.
5. Jeigu mokesčio mokėtojas perleidžia turimą subjekto kapitalo dalį, siekiant apskaičiuoti mokesčio mokėtojo mokestinį įsipareigojimą pajamos sumažinamos nepaskirstytomis sumomis, kurios jau buvo įtrauktos į mokesčio bazę.

61 straipsnis

Šalių mokestinės tvarkos neatitikimas

1. Jeigu dėl valstybių narių mokestinės tvarkos neatitikimo tas pats mokėjimas, išlaidos arba nuostoliai atskaitomi du kartus, atskaitymas atliekamas tik valstybėje narėje, kurioje yra šio mokėjimo šaltinis, patirtos išlaidos arba nuostoliai.

Jeigu dėl mokestinės tvarkos neatitikimo, su kuriuo yra susijusi trečioji šalis, tas pats mokėjimas, išlaidos arba nuostoliai gali būti atskaityti du kartus, susijusi valstybė narė atsisako atlikti tokio mokėjimo, išlaidų arba nuostolių atskaitymą, jeigu trečioji šalis tokį atskaitymą jau atliko.

2. Jeigu dėl valstybių narių mokestinės tvarkos neatitikimo gali atsirasti atskaitymas neįtraukiant, mokėtojo valstybė narė atsisako atlikti tokio mokėjimo atskaitymą.
Jeigu dėl mokestinės tvarkos neatitikimo, su kuriuo yra susijusi trečioji šalis, atsiranda atskaitymas neįtraukiant:
 - (a) jeigu mokėjimo šaltinis yra valstybėje narėje, ta valstybė narė atsisako atlikti atskaitymą, arba
 - (b) jeigu mokėjimo šaltinis yra trečiojoje šalyje, atitinkama valstybė narė reikalauja, kad mokesčio mokėtojas tą mokėjimą įtrauktų į mokesčio bazę, jeigu trečioji šalis dar neatsisakė atlikti atskaitymo arba nepareikalavo, kad mokėjimas būtų įtrauktas.
3. Jeigu dėl valstybių narių mokestinės tvarkos neatitikimo, susijusio su nuolatine buveine, atsiranda neapmokestinimas neįtraukiant, valstybė narė, kurioje mokesčio mokėtojas yra rezidentas mokesčio tikslais, reikalauja, kad mokesčio mokėtojas į mokesčio bazę įtrauktų pajamas, priskiriamas nuolatinei buveinei.
Jeigu dėl mokestinės tvarkos neatitikimo, susijusio su trečiojoje šalyje esančia nuolatine buveine, atsiranda neapmokestinimas neįtraukiant, atitinkama valstybė narės reikalauja, kad mokesčio mokėtojas į mokesčio bazę įtrauktų pajamas, priskiriamas trečiojoje šalyje esančiai nuolatinei buveinei.
4. Jeigu mokesčio mokėtojo trečiojoje šalyje esančiai asocijuotajai įmonei atliktas mokėjimas tiesiogiai arba netiesiogiai įskaitomas į mokėjimą, išlaidas arba nuostolius, kurie dėl mokesčių tvarkos neatitikimo atskaitomi dviejose skirtingose ne Sąjungoje esančiose jurisdikcijose, mokesčio mokėtojo valstybė narė atsisako leisti asocijuotajai įmonei trečiojoje šalyje atskaityti mokesčio mokėtojo mokėjimą iš mokesčio bazės, jeigu viena iš susijusių trečiųjų šalių dar neatsisakė atlikti mokėjimo, išlaidų arba nuostolių atskaitymo, kuris būtų atskaitytinas dviejose skirtingose jurisdikcijose.
5. Jeigu mokesčio mokėtojo trečiojoje šalyje esančiai asocijuotajai įmonei atliktas atskaitytinas mokėjimo įtraukimas tiesiogiai arba netiesiogiai įskaitomas į mokėjimą, kurio dėl mokesčių tvarkos neatitikimo į mokesčio bazę neįtraukia gavėjas, mokesčio mokėtojo valstybė narė atsisako leisti asocijuotajai įmonei trečiojoje šalyje atskaityti mokėjimą iš mokesčio bazės, jeigu viena iš susijusių trečiųjų šalių dar neatsisakė atlikti neįtraukto mokėjimo atskaitymo.
6. Jeigu dėl mokesčių tvarkos neatitikimo mokesčiui prie šaltinio, taikomo mokėjimui daugiau negu vienai susijusiai šaliai už perkeltą finansinę priemonę, taikoma lengvata, mokesčio mokėtojo valstybė narė dėl tokios lengvatos gaunamą naudą riboja proporcingai pagal grynąsias apmokestinamąsias pajamas, susijusias su tokiau mokėjimu.
7. Šiame straipsnyje mokėtojas – subjektas arba nuolatinė buveinė, kurioje yra mokėjimo šaltinis, kurioje patiriamos išlaidos arba nuostoliai.

61 a straipsnis

Rezidencijų mokesčių tikslais mokestinės tvarkos neatitikimai

Jeigu mokesčio mokėtojo, rezidento mokesčio tikslais ir valstybėje narėje, ir trečiojoje šalyje, atliktas mokėjimas, išlaidos ir nuostoliai pagal tos valstybės narės ir trečiosios šalies įstatymus yra atskaitomi iš abiejų jurisdikcijų mokesčio bazės ir tas mokestis, išlaidos arba nuostoliai gali būti įskaityti į mokesčio mokėtojo toje valstybėje narėje apmokestinamąsias pajamas,

neįtraukiamas trečiojoje šalyje, mokesčio mokėtojo valstybė narė atsisako atskaityti tą mokėjimą, išlaidas arba nuostolius, jeigu trečioji šalis tokį atskaitymą jau atliko.

X SKYRIUS

SKAIDRŪS SUBJEKTAI

62 straipsnis

Skaidrių subjektų pajamų paskirstymas akcijų turintiems mokesčio mokėtojams

1. Kai subjektas laikomas skaidriu valstybėje narėje, kurioje yra įsisteigęs, mokesčio mokėtojas, kuris turi subjekto akcijų, jam tenkančią subjekto pajamų dalį įtraukia į savo mokesčio bazę. Atliekant skaičiavimus pajamos apskaičiuojamos pagal šios direktyvos taisykles.
2. Į mokesčio mokėtojo ir subjekto, nurodyto 1 dalyje, tarpusavio sandorius neatsižvelgiama pagal mokesčio mokėtojo turimą subjekto akcijų dalį. Atitinkamai mokesčio mokėtojo pajamos, gautos iš tokių sandorių, laikomos sumos, dėl kurios sutartų nepriklausomos įmonės, apskaičiuotos pagal įprastų rinkos sąlygų principą ir kuri atitinka subjekto trečiosios šalies nuosavybę, dalimi.
3. Mokesčio mokėtojas turi teisę išvengti dvigubo apmokestinimo pagal 55 straipsnį.

63 straipsnis

Trečiųjų šalių subjektų skaidrumo nustatymas

Nustatant, ar trečiojoje šalyje esantis subjektas yra skaidrus, taikomi mokesčio mokėtojo valstybės narės įstatymai.

XI SKYRIUS

ADMINISTRAVIMAS IR PROCEDŪROS

64 straipsnis

Pranešimas kompetentingoms institucijoms apie šios direktyvos taisyklių taikymą

2 straipsnio 1, 2 arba 3 dalyje nurodyta įmonė praneša valstybės narės, kurioje ji yra rezidentė mokesčio tikslais arba kurioje yra įsikūrusi jos nuolatinė buveinė, kompetentingai institucijai, kad jai taikoma ši direktyva.

65 straipsnis

Pranešimo terminas

1. Mokesčio mokėtojas taiko šios direktyvos taisykles tiek, kiek šią direktyvą privalo taikyti pagal 2 straipsnio 1 ir 2 dalis.
2. Mokesčio mokėtojas, kuriam šios direktyvos taisyklės nebetaikomos, gali pasirinkti toliau taikyti šias taisykles su sąlyga, kad mokesčio mokėtojas atitinka 2 straipsnio 3 dalies sąlygas.
3. Mokesčio mokėtojas, kuris pasirinko taikyti šios direktyvos taisykles remdamasis 2 straipsnio 3 dalimi, ir tas, kuris nusprendžia jos nebetaikyti penktųjų mokestinių

metų pabaigoje, apie savo sprendimą praneša valstybės narės, kurioje jis yra rezidentas mokesčio tikslais arba kurioje yra įsikūrusi jo nuolatinė buveinė, kompetentingai institucijai.

4. Mokesčio mokėtojas, kuris pasirinko taikyti šios direktyvos taisykles remdamasis 2 straipsnio 3 dalimi, ir tas, kuris nusprendžia pratęsti jos taikymą penktųjų mokesčių metų pabaigoje, apie savo sprendimą praneša valstybės narės, kurioje jis yra rezidentas mokesčio tikslais arba kurioje yra įsikūrusi jo nuolatinė buveinė, kompetentingai institucijai ir pateikia įrodymą, kad jis atitinka 2 straipsnio 1 dalies a ir b punktuose nurodytas sąlygas.

XII SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

66 straipsnis

Delegavimas

1. Įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami šiame straipsnyje nustatytais sąlygomis.
2. 2 straipsnio 5 dalyje, 4 straipsnio 5 dalyje, 11 straipsnio 6 dalyje, 32 straipsnio 5 dalyje ir 40 straipsnyje nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami neribotam laikotarpiui nuo šios direktyvos įsigaliojimo dienos.
3. Taryba gali bet kada atšaukti 2 straipsnio 5 dalyje, 4 straipsnio 5 dalyje, 11 straipsnio 6 dalyje, 32 straipsnio 5 dalyje ir 40 straipsnyje nurodytus deleguotuosius įgaliojimus. Sprendimu dėl įgaliojimų atšaukimo panaikinami tame sprendime nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus. Sprendimas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* arba vėlesnę jame nurodytą dieną. Jis nedaro poveikio jau galiojančių deleguotųjų aktų galiojimui.
4. Apie priimtą deleguotąjį aktą Komisija nedelsdama praneša Tarybai.
5. Pagal 2 straipsnio 5 dalį, 4 straipsnio 5 dalį, 11 straipsnio 6 dalį, 32 straipsnio 5 dalį ir 40 straipsnį priimtas deleguotasis aktas įsigalioja tik tuo atveju, jeigu per [du mėnesius] nuo pranešimo apie šį aktą Tarybai dienos Taryba nepareiškia prieštaravimų arba jeigu dar nepasibaigus šiam laikotarpiui Taryba praneša Komisijai, kad prieštaravimų nepareikš. Tarybos iniciatyva šis laikotarpis pratęsiamas [dviem mėnesiais].

67 straipsnis

Europos Parlamento informavimas

Apie Komisijos deleguotųjų aktų priėmimą, apie bet kokią prieštaravimą dėl jų arba apie Tarybos suteiktų įgaliojimų atšaukimą informuojamas Europos Parlamentas.

68 straipsnis

Komiteto procedūra

1. Komisijai padeda komitetas. Šis komitetas yra komitetas, kaip apibrėžta Reglamente (ES) Nr. 182/2011.

2. Jei yra nuoroda į šią dalį, taikomas Reglamento (ES) Nr. 182/2011 5 straipsnis.

69 straipsnis

Peržiūra

Praėjus penkeriems metams po šios direktyvos įsigaliojimo, Komisija peržiūri jos taikymą ir pateikia Tarybai šios direktyvos veikimo ataskaitą.

Neatsižvelgdama į pirmą pastraipą, po trejų metų nuo šios direktyvos įsigaliojimo Komisija nagrinėja 11 straipsnio veikimą ir svarsto AISL apibrėžties patikslinimus ir kalibravimą. Komisija atlieka išsamią analizę, kaip AISL gali skatinti įmones, turinčias teisę rinktis, ar taikyti šios direktyvos taisykles, finansuoti veiklą panaudojant nuosavą kapitalą.

Komisija praneša nustatytus faktus valstybėms narėms, kad jos galėtų į juos atsižvelgti rengdamos ir įgyvendindamos nacionalines pelno mokesčio sistemas.

70 straipsnis

Perkėlimas į nacionalinę teisę

1. Valstybės narės ne vėliau kaip 2018 m. gruodžio 31 d. priima ir paskelbia įstatymus ir kitus teisės aktus, būtinus, kad būtų laikomasi šios direktyvos. Jos nedelsdamos pateikia Komisijai tų teisės aktų nuostatų tekstą.

Tas nuostatas jos taiko nuo 2019 m. sausio 1 d.

Valstybės narės, priimdamos tas nuostatas, daro jose nuorodą į šią direktyvą arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai skelbiant. Nuorodos darymo tvarką nustato valstybės narės.

2. Valstybės narės pateikia Komisijai šios direktyvos taikymo srityje priimtų nacionalinės teisės aktų pagrindinių nuostatų tekstus.
3. Valstybės narės, kurių valiuta nėra euras, gali nuspręsti apskaičiuoti direktyvoje minimų pinigų sumų eurai (EUR) atitinkamą vertę nacionaline valiuta šios direktyvos priėmimo dieną.

71 straipsnis

Įsigaliojimas

Ši direktyva įsigalioja dvidešimtą dieną po jos paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

72 straipsnis

Adresatai

Ši direktyva skiriama valstybėms narėms.

Priimta Strasbūre

Tarybos vardu

Pirmininkas